

והמשכילים יזהירו כבודך הרקיע
מאמרי

עֲמוֹ אֲנֹכִי

בַּעֲרָה

מְלוֹקָטִים מְסֻבֵּי
הַזֶּהָר הַקָּדוֹשׁ

עִם הַפִּירוֹשׁ הַנִּפְלֵא
מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

בעזרת השם יתברך

מֵאֲמָרֵי

עֲמוֹ אָנֹכִי בַּעֲרָה

מְלוֹקָטִים מִסֵּפֶר

הַזֶּהָר הַקָּדוֹשׁ

עִם הַבִּיאּוֹר הַנִּפְלָא

מֵתוֹק מִדְּבַשׁ

הַמִּפְרֵשׁ כָּל מִלָּה וּמִלָּה בְּדֶרֶךְ קֶל וְקֶצֶר

מֵאֵת הַגֵּה"ק הַמְּקוּבֵּל רַבִּי דִּנְיָאֵל פֶּרִישׁ זְצוּק"ל

יוֹצֵא לָאוֹר ב-70.000 עוֹתָקִים לַחֲלֻקָּה חִינָם

לְהַחֲיֵשׁ הַגְּאוּלָּה מִתּוֹךְ חֲסִדִּים וְרַחֲמִים

בכל צרתם לו צר

אִיתָא במדרש כשנגלה הקב"ה למשה בסנה (שמות רבא פ"ב ה): ואומר בכל צרתם לו צר (ישעי' סג ט), א"ל הקב"ה למשה **אי אתה מרגיש שאני שרוי בצער כשם שישראל שרויים בצער**, הוי יודע ממקום שאני מדבר עמך מתוך הקוצים, כביכול אני שותף בצערך, ופירש המלבי"ם שם עה"כ בישעי', בכל צרתם לו צר **כָּאֵב שְׁצַרְתָּ בְּנוֹ צַר לּוֹ, כְּאִילוּ הִיָּה צָרָה לּוֹ לַעֲצֻמוֹ**, ואמרו בוזה"ק (האזינו דף רחץ ע"א) שאם השכינה לא היתה עמהם בגלות לא היו יכולים לסבול העול הקשה, וגם מקילה היא עול האויבים מעליהם כך פירש שם במתוק מדבש. וכבר כתב רש"י ז"ל שם על המשך הפסוק ומלאך פניו הושיעם שעל אף קושי הגלות עדיין אינו במדת עונותיהם שהיו ראויין ללקות, כי מפני רחמי השי"ת עליהם מלאך פניו הוא מיכאל שר הפנים ממשמשי לפניו, הושיעם תמיד בשליחותו של מקום.

עוֹד אמרו חז"ל (חגיגה טו ע"ב) במאמר אליהו הנביא שעכשיו אומר הקב"ה משום ר"מ, **מֵאִיר בְּנֵי אֹמֵר בִּזְמַן שֶׁאֲדָם מִצְטַעֵר שְׂכִינָה מֵהָ לְשׁוֹן אֹמֶרֶת קִלְנִי מֵרָאשִׁי קִלְנִי מִזְרוּעִי**, כלומר דכבד עליו ית' כביכול צער האדם כמו קושי כאב הראש והזרוע, כן משמעות דברי הרמב"ם בפירושו המשניות (סנהדרין פ"ו), והראשונים פירשו אחרת בדעת רש"י דהיינו כשאדם גורם בחטאו שיבואו עליו יסורים או מיתה ח"ו לכפרתו ולטובתו, אזי עצם הדבר שאין העולם מתנהג בנחת לבריות הוא קלקול בבריאה ח"ו, וע"ז הוא צערו של הקב"ה, והמאירי הוסיף שם בענין זה שהרי אין השי"ת חפץ במות המת אלא בשובו מדרכיו וחיה כמ"ש, לכן מפי עליון לא תצא דבר הרעות ח"ו, והן הן הערה לנשואים שהבחירה בידם להטיב מעשיהם לטוב להם, ואז יהא נחת רוח להשי"ת כמאמר הרה"ק הבאר מים חיים בספרו (פר' בא בד"ה גם יבואר) שעיקר תענוג ושעשוע הקב"ה הוא להטיב עם בריותיו ככל אשר יוכל האדם לקבל, אלא שאם יגרום בעונותיו שיוכרח הקב"ה לענשו ולצערו ביסורי הגוף או ממון או בנים וכו', ומכיון שבזה גופא גורם צער להשכינה כמאמר רז"ל דכשהאדם מצטער שכינה מה אומרת קלני מראשי כו', אז יגיע עונש לאדם על זה לבד מה שגורם לפניו כביכול ב"ה שמוכרח לשלוח לו יסורים וצער, השי"ת ירחם.

והנה לעצם הענין שהאדם נזקק למירוק בצער ויסורים אחר החטא, ביאר המלבי"ם בתהלים עה"כ עמו אנכי בצרה (צא טו) למה מביאו הקב"ה לידי סכנה, כדי

בכל צרתם לו צר

שיקראו בעת צרה להתפלל לפניו, והיינו **יקראני שאענהו**, וישיג שאני עמו לשמרו, וישיג בחוש שהכל הוא מההשגחה ולא בטבע העולם, והצרה היא לטובתו ולא מחמת הסתרת פנים, כלומר שטובתו בזה היא ההתקרבות לה' שאז יטיב לו בכל, וזוהי הכונה במצות התפלה הבאה מתוך צרה שהיא מדאורייתא, כמ"ש הרמב"ן ז"ל, והפליג במעלת מידה זו האור החיים הק' בפר' שמות (ב כג) ובלשונו: מן המצר קראתי יה, ענני במרחב יה, **כי אחת מהתפלות המתקבלות היא תפלה שמתוך צרה**, וכן הוא אומר קראתי מצרה לי אל ה' ויענני (יונה ב א) **כי ראיית ה' במצטער תועיל להסרת הצער, כי הוא רחמן מלא רחמים ורחמיו על כל מעשיו.**

וביתר שאת ביאר הרה"ק בספר תולדות יעקב יוסף (ריש פר' ויחי) ממה ששמע מפ"ק אור שבעת הימים מרן הבעש"ט זי"ע, דבפנימיות ענין הצער נמצא ניצוץ הקדוש מהשי"ת אלא שמוסתר בלבוש החיצון שהוא ענין הצרה והצער, אולם כאשר יתן האדם לבו להבין שגם הוא ית' אתו עמו בצערו, אז הוסר ונתגלה הלבוש וממילא יתבטל הצער, וענין התפלה הוא שמאמין שהשי"ת שם בצערו, ע"ד הכתוב עמו אנכי בצרה, וכשמתפלל למען כבוד השכינה, דהיינו שימלא ה', שם השי"ת, אז ימלא כל משאלותיך.

הדברים נאמרו על צרת הפרט ומכל שכן בצרת הכלל וגלות השכינה שאף אז כתוב הדר בספר תולדות יעקב יוסף (פר' שמיני ד"ה פנ ג') בשם מרן הבעש"ט הק', דקודם שיתפלל האדם על גאולה כללית צריך להתפלל על גאולה פרטית של נפשו מגלות יצרו הרע, וכשיגאל כ"א גאולה פרטית תהיה גאולה כללית בבוא משיח צדקנו וידעו כולם את ה' לעשות הכל לשמו יתברך לבדו, וכמאמר המדרש שהביא הבאר מים חיים (שלה ד"ה והענין) שעיקר צאת ישראל מן הגלות, הוא יציאת נשמותיהם מן הקליפות שהאומות נאחזים בהם, וכשישראל זוכים במעשיהם להוציא הנשמות משם, אז ממילא יצאו גופותיהם מגופות האומות שזאת היא הגאולה השלימה מכל מצירי הגלות, והשי"ת יאריך ימי הטובה בקיימו מקרא שכתוב שמחנו כימות עניתנו שנות ראינו רעה, כמ"ש בספר סידורו של שבת (ה"ב דרוש ג פ"ב י"ח) בשם ספר התמונה לרבי ישמעאל ב"ר יוסי, שמעט אשר נשאר בשנים מימות המשיח עד כלות אלף הששי **יתארכו הימים אז למאד כמספר ימי הגלות להשלימם לישראל לטובה באור פני מלך חיים בקרוב ובמהרה דידן אמן.**

מאמר הקב"ה עם כל מלאכי מעלה ירדו עם בני ישראל בבבל
 רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח (יחזקאל א ג), הִיָּה הָיָה דְּבַר יְהוָה, הִיָּה הָיָה תִּרִי
 זְמַנִּי אֲמַאי, וְתוֹ אֵת לְשָׁאֵלָא, אֵי יְחֻזְקָאֵל נְבִיאָה מְהִימְנָא
 הָוָה, אֲמַאי גָלִי פֶל מַה דְּחָמָא, מֵאֵן דְּמִלְפָּא אָעִיל לִיָּה בְּהִיכְלִיָּה
 אֵת לִיָּה לְגַלְאָה רְזִין דְּחָמִי, אֵלָא וְדַאי יְחֻזְקָאֵל נְבִיאָה מְהִימְנָא
 הָוָה, וְכָל מַה דְּחָמָא בְּמְהִימְנוּתָא אִיהוּ, וּבְרִשׁוּתָא דְקָדְשָׁא בְּרִיף
 הוּא גָלִי פֶל מַה דְּגָלִי וְכָלָא אֲצֻטְרִיף.

מתוך מדבש

מאמר "הקב"ה עם כל מלאכי מעלה ירדו עם בני ישראל בבבל",
 יתבאר בו הטעם למה גילה יחזקאל הנביא כל מה שראה, והיינו ברשות
 הקב"ה כדי שידעו ישראל שקוב"ה ושכינתיה והפמליא של מעלה ירדו
 עמם לגלות, וכך נתחזקו ושמחו בידועם שהשגחת הש"ת עליהם אף
 בגלות ההסתרה ואז ציפו לגאולה.

(מקור המאמר זוהר פרשת שמות דף ז ע"ב וצנצאוריו כרך ה עמ' ד-ט)

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח לפרש מש"כ הִיָּה הָיָה דְּבַר יְהוָה אל יחזקאל בן בוזי
 הכהן בארץ כשדים, והקשה הִיָּה הָיָה תִּרִי זְמַנִּי אֲמַאי למה כתוב היה
 היה ב' פעמים, וְתוֹ אֵת לְשָׁאֵלָא ועוד יש לשאול, אֵי יְחֻזְקָאֵל נְבִיאָה
 מְהִימְנָא הָוָה אֲמַאי גָלִי פֶל מַה דְּחָמָא אם יחזקאל היה נביא נאמן למה
 גלה כל מה שראה, וכי מֵאֵן דְּמִלְפָּא אָעִיל לִיָּה בְּהִיכְלִיָּה אֵת לִיָּה
 לְגַלְאָה רְזִין דְּחָמִי מי שהמלך הכניסו להיכלו יש לו לגלות הסודות שראה
 שם, ומתרץ אֵלָא וְדַאי יְחֻזְקָאֵל נְבִיאָה מְהִימְנָא הָוָה אלא ודאי יחזקאל
 היה נביא נאמן, וְכָל מַה דְּחָמָא בְּמְהִימְנוּתָא אִיהוּ וכל מה שראה היה
 בנאמנות, ומדעתו לא היה מגלה מה שראה אלא וּבְרִשׁוּתָא דְקָדְשָׁא בְּרִיף
 הוּא גָלִי פֶל מַה דְּגָלִי ברשותו של הקב"ה גלה כל מה שגלה, וְכָלָא
 אֲצֻטְרִיף והכל היה צריך לגלות, ולכן כתוב היה היה ב' פעמים, ללמד שעתה
 היה מה שלא היה מעולם, שאף על פי שאין ראוי לנביא לגלות מצפוני המלך,
 אבל יחזקאל ברשות הקב"ה גלה מה שגלה לצורך שעה כדמפרש ואזיל.

אמר רבי שמעון, מאן דרגיל למסבל צערא, אף על גב דאתי לפום שעתא צערא, סביל מטלנוי ולא חייש, אבל מאן דלא רגיל בצער, והנה כל יומי בתפנוקין ועידונין, ואתי ליה צערא, דא איהו צערא שלים, ועל דא אצטריך למבפי.

כך ישראל כד נחתו למצרים רגילין בצערא הו, דהא כל יומי דההוא זפאה אבוהון בצערא הוה, ועל דא סבלו גלותא כדקא יאות, אבל גלותא דבבל ההוא הוה צערא שלים, ההוא הוה צערא דעלאין ותתאין בכאן עליה, עלאין דכתיב (ישעיה לג ז)

מתוך מדבש

וממשיך דבריו אמר רבי שמעון, מאן דרגיל למסבל צערא מי שרגיל לסבול צער, אף על גב דאתי לפום שעתא צערא סביל מטלנוי (ה"ג נפש דוד) ולא חייש אף על פי שלפי שעה בא לו איזה צער הוא סובל משאו ואינו חושש, אבל מאן דלא רגיל בצער והנה כל יומי בתפנוקין ועידונין ואתי ליה צערא אבל מי שאינו רגיל בצער והיה כל ימיו בתענוגים ועדונים ופתאום בא לו איזה צער, דא איהו צערא שלים ועל דא אצטריך למבפי זהו צער שלם ועל זה צריכים לבכות.

ומפרש כך ישראל כד נחתו למצרים רגילין בצערא הו כן ישראל כשירדו למצרים היו רגילים בצער, והיו מלומדים באותה האמונה מנעוריהם שכל היסורים המה לטובה, דהא כל יומי דההוא זפאה אבוהון בצערא הוה כי כל ימיו של אותו צדיק יעקב אביהם היה בצער, שהרי בקש יעקב לישב בשלוח וקפץ עליו רוגזו של יוסף, ועל דא סבלו גלותא כדקא יאות ועל כן סבלו ישראל את גלות מצרים כראוי, ולא נתיאשו מן הגאולה, כי ידעו שהקב"ה הוא המיסרם והוא המחזיקם באמונה, וידעו כי פקוד יפקוד ה' אותם ויגאלם משם. אבל גלותא דבבל ההוא הוה צערא שלים אבל גלות בבל היה צער שלם, ההוא הוה צערא דעלאין ותתאין בכאן עליה זה היה צער שעליונים ותחתונים בכו עליו, כי גם מלאכי מעלה היו רגילים כל יום לקבל שפעם ע"י עבודת הקרבנות בבית המקדש, ועתה שנחרב בית המקדש

הַן אֲרָאֲלָם צַעֲקוֹ חוּצָה וְגו', תַּתְּאִין דְּכְתִיב (תהלים קלז א) עַל נְהִירוֹת
בְּכָל שָׁם יִשְׁכְּנוּ וְגו', פְּלִהוֹן בְּכוּ עַל גְּלוּתָא דְּבָבֵל, מָאי טַעְמָא,
בְּגִין דִּהּוּ בְּתַפְנוּקֵי מַלְכִין, דְּכְתִיב (איכה ד ב) בְּנֵי צִיּוֹן הִיקָרִים וְגו'.

(אית דגרסי דתנן אמר רבי יצחק, מאי דכתיב (ירמיה ט ט) עַל הַהָרִים
אָשָׂא בְּכִי וְנָהִי, אָלָא אֵלִין אֵינוֹן טוּרְיָא רְמִיָּא דְּעֵלְמִין, וּמָאן
אֵינוֹן טוּרְיָא רְמִיָּא, אֵינוֹן בְּנֵי צִיּוֹן הִיקָרִים הַמְּסוּלָּאִים בְּפֹז), וְהַשְׁתָּא
הוּוּ נַחְתִּין בְּגְלוּתָא, בְּרִיחָיָא עַל קְדְלִיהוֹן וַיִּדְיָהוֹן מְהֵדְקֵן
לְאַחֲרָא, וְכַד עָאלוּ בְּגְלוּתָא בְּבָבֵל חָשִׁיבוּ דִּהָא לִית לָהּ

מתוק מדבש

נגרע שפע מזונם לכן בכו עליו, ומפרש עֲלָאִין אנו מוצאים שהעליונים בכו
עליו דְּכְתִיב הַן אֲרָאֲלָם צַעֲקוֹ חוּצָה מֵלֹאכִי שְׁלוֹם מִרְיָבִין, תַּתְּאִין ואנו
מוצאים שהתחתונים בכו עליו דְּכְתִיב עַל נְהִירוֹת בְּכָל שָׁם יִשְׁכְּנוּ, גם בכינו,
הרי פְּלִהוֹן בְּכוּ עַל גְּלוּתָא דְּבָבֵל כולם בכו על גלות בבל, מָאי טַעְמָא
מֵה טַעַם הַדְּבַר, בְּגִין דִּהּוּ בְּתַפְנוּקֵי מַלְכִין לִפִּי שְׂבָאֲרֵן יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּתַעֲנוּגֵי
מַלְכִים דְּכְתִיב בְּנֵי צִיּוֹן הִיקָרִים הַמְּסוּלָּאִים בְּפֹז איכה נחשבו לנבלי חרש
מעשה ידי יוצר, ור"ל כי ישראל בארצם היו איש תחת גפנו ואיש תחת תַּנְתּוֹ
מַתְעַנְגִּים עַל רוֹב שְׁלוֹם, וּפְתָאוּם יִרְדּוּ מֵאִגְרָא רְמָא לְבִירָא עֲמִיקָתָא, לִכְּן הִיא
צַעֲרָם גְּדוֹל מֵאֵד.

דַּתְּנָן אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מָאי דְּכְתִיב עַל הַהָרִים אָשָׂא בְּכִי וְנָהִי מֵהֶם
אֵלֵינוּ הָרִים אָלָא אֵלִין אֵינוֹן טוּרְיָא רְמִיָּא דְּעֵלְמִין אֵלֵינוּ הָרִים
הָרִים שְׁבַע עוֹלָם, וּמָאן אֵינוֹן טוּרְיָא רְמִיָּא וּמִי הֵם הָרִים הָרִמִּים, אֵינוֹן בְּנֵי
צִיּוֹן הִיקָרִים הַמְּסוּלָּאִים בְּפֹז אֵלֵינוּ הֵם בְּנֵי יְרוּשָׁלַיִם בְּנֵי הָאֲבוֹת הַנִּקְרָאִים
הָרִים שֶׁהָיוּ יָפִים מֵאֵד, וְהַשְׁתָּא הוּוּ נַחְתִּין בְּגְלוּתָא בְּרִיחָיָא עַל קְדְלִיהוֹן
וַעֲתָה הָיוּ יוֹרְדִים בְּגִלּוֹת בְּרִיחִים עַל צוֹאֲרָם, הָרוּמוֹ עַל הַתְּגַבְרוּת הַקְּלִיפּוֹת שֶׁעָלוּ
עַד הַצּוֹאֵר שֶׁהוּא סוּד הַבִּינָה, וַיִּדְיָהוֹן מְהֵדְקֵן לְאַחֲרָא וַיִּדְיָהוּ קְשׁוּרוֹת לְאַחֲרָא,
הָרוּמוֹ עַל סוּד חו"ג שֶׁהֵם ב' יָדִים הָעֲלִיוֹנִים שֶׁהָיוּ מְשַׁפִּיעוֹת לְאַחֲרָיִים שֶׁשֵּׁם
הַקְּלִיפּוֹת, וְכַד עָאלוּ בְּגְלוּתָא בְּבָבֵל חָשִׁיבוּ דִּהָא לִית לָהּ קִיּוּמָא

קִיּוּמָא לְעִלְמִין, דְּהָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂבִיק לֹון, וְלֹא יִשְׁגַּח
בְּהוֹן לְעִלְמִין.

וּתְנִינִן אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּהֵיא שְׁעָתָא קָרָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְכָל פְּמִלְיָא דִּילִיָּה, וְכָל רְתִיכִין קִדְשִׁין, וְכָל חִילִיָּה
וּמְשָׁרְיִיתִיה וּרְבִרְבָּנוּי, וְכָל חִילָא דְשִׁמְיָא, וְאָמַר לֹון מָה אַתּוֹן
עֲבָדִין הָכָא, וּמָה בְּנֵי רַחֲמֵי בְּגָלוּתָא דְבָבֵל וְאַתּוֹן הָכָא, קוּמוּ

מתוך מדבש

לְעִלְמִין וכשנכנסו בגלות בבל חשבו שלא יהיה להם עוד קיום לעולם, דְּהָא
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂבִיק לֹון וְלֹא יִשְׁגַּח בְּהוֹן לְעִלְמִין כי חשבו שהקב"ה
עזב אותם ולא ישגיח בהם עוד לעולם.

כדאיתא במס' סנהדרין דף קה ע"א, שבאו עשרה בני אדם לפני יחזקאל
הנביא וישבו לפניו, אמר להם חזרו בתשובה, אמרו לו עבד שמכרו
רבו, (פרש"י ומאחר שמכרנו הקב"ה לנבוכדנצר וגרשנו מעליו יש לו עלינו
כלום), ואשה שגרשה בעלה כלום יש לזה על זה כלום, אמר לו הקב"ה
לנביא לך אמור להם איזה ספר כריתות אמכם אשר שלחתיה, או מי מנושי
אשר מכרתי אתכם לו, הן בעונותיכם נמכרתם ובפשעכם שלחה אמכם וכו',
והעולה על רוחכם היה לא תהיה אשר אתם אומרים נהיה כגוים וגו' חי
אני נאם ה' אם לא ביד חזקה וגו' אמלוך עליכם.

וּתְנִינִן, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּהֵיא שְׁעָתָא באותה שעה כשירדו ישראל
בגלות בבל, קָרָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכָל פְּמִלְיָא דִּילִיָּה קרא
הקב"ה לכל פמליא שלו, שהם מלאכי הת"ת דאצילות, וְכָל רְתִיכִין קִדְשִׁין
וכל המרכבות הקדושות של עולם הבריאה, וְכָל חִילִיָּה ולכל צבאו שהם
המלאכים של עולם היצירה, וּמְשָׁרְיִיתִיה וכל מחנות השכינה, וּרְבִרְבָּנוּי והשרים
של כל מחנה ומחנה, וְכָל חִילָא דְשִׁמְיָא ולכל צבא השמים של עולם העשיה,
וְאָמַר לֹון מָה אַתּוֹן עֲבָדִין הָכָא ואמר להם מה אתם עושים כאן למעלה,
וּמָה בְּנֵי רַחֲמֵי בְּגָלוּתָא דְבָבֵל וְאַתּוֹן הָכָא ומה בני אהובי הם בגלות

חותו פִּלְכוֹן לְבָבְל, וְאֵנָּה עִמְכוֹן, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה מ"ד) פֶּה
אָמַר יְהו"ה לְמַעַנְכֶם שְׁלַחְתִּי בְבִלָּה וְגו', לְמַעַנְכֶם שְׁלַחְתִּי בְבִלָּה
דָּא קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא, (שם) וְהוֹרְדְתִּי בְּרִיחִים פּוֹלֶם, אֵלִין פֶּל
רְתִיכִין וּמִשְׁרִיין עֲלָאִין.

פֶּד נַחְתּוּ לְבָבְל אֶתְפַּתְחוּ שְׁמִיָּא וְשָׂרָאֵת רוּחַ נְבוּאָה קִדְשָׁא עַל
יְחִזְקָאֵל, וְחֻמָּא פֶּל מָה דְחֻמָּא, וְאָמַר לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, הָא
מְאִרִיכוֹן הֶכָּא, וְכָל חִילִי שְׁמִיָּא וּרְתִיכוֹי, דָּאֲתוּ לְמִידֵּר בִּינִיכוֹן,
לֹא הִימְנוּהוּ, עַד דְּאֶצְטְרִיף לְגַלְאָה פֶּל מָה דְחֻמָּא, וְאֶרָא פֶּד

מתוק מדבש

בבל ואתם נמצאים כאן, קומו חותו פִּלְכוֹן לְבָבְל וְאֵנָּה עִמְכוֹן קומו רדו
כולכם לבבל ואני ארד עמכם, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב פֶּה אָמַר יְהו"ה לְמַעַנְכֶם
שְׁלַחְתִּי בְבִלָּה וְגו' פירוש מִשְׁכֹּ"כ לְמַעַנְכֶם שְׁלַחְתִּי בְבִלָּה, דָּא קִדְשָׁא
בְּרִיף הוּא זֶה הַקִּב"ה הֵינּוּ הַת"ת דַּאֲצִילוֹת שִׁירָד לַגְלוֹת בַּבֶּל עִם הַשְׁכִּינָה
בְּשִׁבִּיל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהוֹרְדְתִּי בְּרִיחִים פּוֹלֶם (פ"ה נשאל ישראל הורדתי ושנתי את
כל הנרימים של שְׁעֵי צָנָן), פִּירוּשׁ אֵלִין פֶּל רְתִיכִין וּמִשְׁרִיין עֲלָאִין אֵלּוּ הֵם כָּל
הַמִּרְכָּבוֹת שֶׁל עוֹלָם הַבְּרִיאָה וּמַחֲנוֹת הָעֲלִיוֹנִים שֶׁל עוֹלָמוֹת יְצִירָה וְעִשְׂיָה, שְׁכוֹלֶם
יִרְדּוּ לַבָּבֶל.

פֶּד נַחְתּוּ לְבָבְל אֶתְפַּתְחוּ שְׁמִיָּא כַּשִּׁירְדוּ כָּל אֵלּוּ לַבָּבֶל נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם,
כַּמִּשְׁכָּן בְּרִישׁ יְחִזְקָאֵל, נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרָא מִרְאֹת אֱלֹהִיִּם, וְשָׂרָאֵת רוּחַ
נְבוּאָה קִדְשָׁא עַל יְחִזְקָאֵל וְחֻמָּא פֶּל מָה דְחֻמָּא וּשְׂרָתָה רוּחַ נְבוּאָה
קִדְשָׁה עַל יְחִזְקָאֵל וְרָאָה אֶת כָּל הַמִּרְכָּבָה הָעֲלִיוֹנָה, וְאָמַר לוֹן לְיִשְׂרָאֵל הָא
מְאִרִיכוֹן הֶכָּא וְאָמַר לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל הִרִי הַקִּב"ה נִמְצָא כָּאן בַּבָּבֶל, כַּמִּשְׁכָּן וְאֵנִי
בְּתוֹךְ הַגּוּלָּה, אֲנִי הִיא הַשְׁכִּינָה, וְאוֹת ו' שֶׁל ו'אֲנִי רֹמֶזֶת עַל הַקִּב"ה שִׁירָד לַהֲיוֹת
יָחִיד עִמָּה בְּתוֹךְ הַגּוּלָּה, וְכָל חִילִי שְׁמִיָּא וּרְתִיכוֹי דָּאֲתוּ לְמִידֵּר בִּינִיכוֹן
וְכָל צֶבֶא הַשָּׁמַיִם וְהַמִּרְכָּבוֹת שֶׁבָּאוּ לְדוֹר בִּינִיכֶם, לֹא הִימְנוּהוּ עַד דְּאֶצְטְרִיף
לְגַלְאָה פֶּל מָה דְחֻמָּא וְהֵם לֹא הֶאֱמִינוּ לוֹ שֶׁבְּתוֹךְ הַגּוּלָּה וּבַחֲשֵׁךְ וְהַסְתֵּרָה
כִּזֶּה יִתְּגַלּוּ דְּבָרִים כָּל כֵּךְ נִפְלָאִים וְסוּדוֹת עֲלִיוֹנִים, עַד שֶׁהוֹצֵרֶךְ לַגְלוֹת כָּל מָה

וְאֵרָא כֶּף, וְאִי גְלִי יִתִּיר מִמָּה דְגְלִי כֹּלָא אֲצִטְרִיף, פִּיּוֹן דְּחִמּוֹ
יִשְׂרָאֵל כֶּף חֲדוּ, וְכַד שְׁמַעוּ מַלְיָן מְפּוּמִּיָּה דִּיחֻזְקָא לָא חִיִּישׁוּ
עַל גְּלוּתֵהוּן כֹּלָל, דְּהָא יָדְעוּ דְקִדְשָׁא בְרִיף הוּא לָא שְׂבִיק לֹוֹן,
וְכָל מַה דְגְלִי בְרִשׁוּתָא גְּלִי.

וְתַנִּינָן בְּכָל אֲתֵר דִּישְׂרָאֵל גְּלוּ תַמָּן שְׂכִינְתָּא גְּלַתָּה עֲמָהוּן, וְהָכָא
בְּגְלוּתָא דְמַצְרִים מַה פְּתִיב, וְאַלְהָ שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְגו', פִּיּוֹן דְּכְתִיב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מַהוּ אֵת יַעֲקֹב, הַבָּאִים אִתּוּ
אֲצִטְרִיף לְמִימַר, אֵלָא אֵלָה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֵינּוֹן רְתִיכִין
וּמִשְׁרִיין עֲלֵאִין, דְּנַחְתּוּ עִם יַעֲקֹב בְּהָדִי שְׂכִינְתָּא בְּגְלוּתָא דְמַצְרִים.

מתוק מדבש

שְׂרָאָה, וְאֵרָא כֶּף וְאֵרָא כֶּף (וְאֵרָא ר"ת אֵינִי רִאשׁוֹן וְאֵינִי אֲחֵרוֹן, לַהּוֹרוֹת
שֶׁבְכָל הַהִסְתָּרוֹת נִמְצָא אֲלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם עִם יִשְׂרָאֵל, ז"ח), וְאִי גְלִי יִתִּיר
מִמָּה דְגְלִי כֹּלָא אֲצִטְרִיף וְאִם הִיא מַגְלָה עוֹד יוֹתֵר מִמָּה שֶׁגְּלָה הִכָּל הִיא
לְצוּר, פִּיּוֹן דְּחִמּוֹ יִשְׂרָאֵל כֶּף חֲדוּ כִּיּוֹן שִׁשְׁמַעוּ יִשְׂרָאֵל כֵּךְ שִׁמְחוּ, וְכַד
שְׁמַעוּ מַלְיָן מְפּוּמִּיָּה דִּיחֻזְקָא לָא חִיִּישׁוּ עַל גְּלוּתֵהוּן כֹּלָל וְכִשְׁשִׁמְעוּ
דְּבָרֵי תַנְחוּמִים הָאֵלּוּ מִיחֻזְקָא שׁוּב לֹא חֲשִׁשׁוּ עַל גְּלוּתָם כֹּלָל וּקְבִלוּ עֲלֵיהֶם
עוֹל הַגְּלוּת, דְּהָא יָדְעוּ דְקִדְשָׁא בְרִיף הוּא לָא שְׂבִיק לֹוֹן כִּי יָדְעוּ שֶׁהִקְבִּי
לֹא עֲזַב אוֹתָם, וְלֹא נִסְתַּלַּקָה הַשְּׁגַחַת הַקְּבִי מֵעֲלֵיהֶם, לְכֵן צִיפּוּ לַהֲגֹאֲלוּהָ, וְכָל
מַה דְגְלִי בְרִשׁוּתָא גְּלִי הִרִי כָל מַה שֶׁגְּלָה יִחֻזְקָא בְּרִשׁוֹת גְּלָה.

וְתַנִּינָן בְּמִס' מַגִּילָה דִּף כֹּט ע"א, בְּכָל אֲתֵר דִּישְׂרָאֵל גְּלוּ תַמָּן, שְׂכִינְתָּא
גְּלַתָּה עֲמָהוּן בְּכָל מְקוֹם שֶׁגְּלוּ יִשְׂרָאֵל הַשְּׂכִינָה גְּלַתָּה עִמָּהֶם, וְהָכָא
בְּגְלוּתָא דְמַצְרִים וְכֹאֵן בְּגְלוּת מַצְרִים מַה פְּתִיב, וְאַלְהָ שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְגו' וְקִשָּׁה פִּיּוֹן דְּכְתִיב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מַהוּ אֵת יַעֲקֹב לְמַה כְּתוּב עוֹד אֵת
יַעֲקֹב, הַבָּאִים אִתּוּ אֲצִטְרִיף לְמִימַר הִיא צִרִיךְ לומר רַק הַבָּאִים אִתּוּ, וּמִתְרַץ
אֵלָא מִשְׁכ' אֵלָה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֵינּוֹן רְתִיכִין וּמִשְׁרִיין עֲלֵאִין
דְּנַחְתּוּ עִם יַעֲקֹב בְּהָדִי שְׂכִינְתָּא בְּגְלוּתָא דְמַצְרִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵלּוּ הֵם
הַמְּרַכְּבוֹת וּמַחֲנוֹת הָעֲלִיוֹנִים שִׁירְדוּ עִם יַעֲקֹב יַחַד עִם הַשְּׂכִינָה בְּגְלוּת מַצְרִים.

לישנא אחרינא

וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בֵּיה שְׁעָתָא חָדוּ יִשְׂרָאֵל חֲדוּתָא שְׁלִימָתָא
בְּסִיעָתָא דְּמֵאֲרִיהוֹן דִּהּוּה עֲמָהוֹן, וְכָל חַד מְנִיָּהּ עָאֵל
רְעוּתָא דְּלִבֵּיה בְּרַחֲמֵימוּתָא סִגְיָא לְמִימָסַר נַפְשִׁיה עַל קְדוּשָׁתָא
דְּמֵאֲרִיהוֹן, וּבִגִּין כֶּף גָּלִי יַחְזַקָּאֵל כָּל מָה דְּגִלִּי.

מאמר אחלצהו ואכבדהו

תְּנִיָּא, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, בְּכֻמָּה אֲתָרִי אֶסְתַּפְּלָנָא דְּקִדְשָׁא בְּרִיף
הוּא לֹא אַעֲדִי רַחֲמֵימוּתָא מְנִיָּהּ דִּישְׂרָאֵל, דְּבִכָּל אֲתָר

מתוך מדבש

וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בֵּיה שְׁעָתָא באותה שעה כששמעו ישראל דברי תנחומים
מיחזקאל הנביא, חָדוּ יִשְׂרָאֵל חֲדוּתָא שְׁלִימָתָא בְּסִיעָתָא דְּמֵאֲרִיהוֹן
דִּהּוּה עֲמָהוֹן שמחו ישראל שמחה שלימה בגלל סיוע הקב"ה שהיה עמהם,
וְכָל חַד מְנִיָּהּ עָאֵל רְעוּתָא דְּלִבֵּיה בְּרַחֲמֵימוּתָא סִגְיָא לְמִימָסַר נַפְשִׁיה
עַל קְדוּשָׁתָא דְּמֵאֲרִיהוֹן וכל אחד מהם הכניס רצון לכו באהבה גדולה למסור
נפשו על קדושת שמו יתברך, וּבִגִּין כֶּף גָּלִי יַחְזַקָּאֵל כָּל מָה דְּגִלִּי ובשביל
זה גלה יחזקאל כל מה שגלה.

מאמר "אחלצהו ואכבדהו", בו יבואר שהקב"ה באהבתו את ישראל
נמצא תמיד עמם בגלותם, והשכינה נותנת להם כח לסבול עול הגלות,
וגם מקילה עול האויבים מעליהם.

(מקור המאמר זוהר פרשת האזינו דף רלח ע"א וצלאורינו כך עו עמ' מקנב)

תְּנִיָּא למדנו רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, בְּכֻמָּה אֲתָרִי אֶסְתַּפְּלָנָא בכמה מקומות
הסתכלתי וראיתי דְּקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא לֹא אַעֲדִי רַחֲמֵימוּתָא מְנִיָּהּ
דִּישְׂרָאֵל שהקב"ה לא הסיר אהבתו מישראל, דְּבִכָּל אֲתָר דְּאֵינֻן הוּוּ כִי

דַּאיִנוּן הוּוֹ, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּינְיָהוּ, דְּכְתִיב (ויקרא כו מד) לֹא מֵאֲסָתִים וְלֹא גְעֻלָּתִים לְכָלֹתָם לְהַפֵּר בְּרִיתִי אִתָּם, דִּיִּיקָא אִתָּם, בִּינְיָהוּ עִמָּהוֹן, לֹא אַעֲדִי מִנְיָהוּ לְעֻלְמִין.

רַבִּי יִצְחָק הָוָה אָזִיל בְּאַרְחָא, וּפָגַע בֵּיהּ רַבִּי חֲיִיא, אָמַר לֵיהּ, חֲמִינָא (להו) בְּאַנְפָּךְ, דִּהָא בְּמִדּוּרָא דְשְׂכִינְתָּא מְדוּרָךְ, מְאִי פְתִיב (שמות ג ח) וְאֶרֶד לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם, וְאֶרֶד, אֶרֶד מִבְּעֵי לֵיהּ, וְאֶרֶד בְּקִדְמִיתָא, אִימָתִי כִּד נַחַת יַעֲקֹב לְמִצְרַיִם, וְלָמָּה, לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם, דְּאֵלְמָלָא לֹא הָוָה בִּינְיָהוּ, לֹא

מתוק מדבש

בכל מקום שהם היו בגלות, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּינְיָהוּ הקב"ה היה נמצא ביניהם, דְּכְתִיב כמו שכתוב לֹא מֵאֲסָתִים וְלֹא גְעֻלָּתִים לְכָלֹתָם לְהַפֵּר בְּרִיתִי אִתָּם, דִּיִּיקָא "אִתָּם" מלת אתם הוא בדיוק, דהיינו בִּינְיָהוּ עִמָּהוֹן אני ביניהם ועמהם, לֹא אַעֲדִי מִנְיָהוּ לְעֻלְמִין הוא לא הסתלק מהם לעולם, וזהו הפירוש "לא מאסתי להפר בריתי" מלהיות השכינה "אתם" וביניהם ועמהם תמיד.

רַבִּי יִצְחָק הָוָה אָזִיל בְּאַרְחָא רבי יצחק היה הולך בדרך, וּפָגַע בֵּיהּ רַבִּי חֲיִיא פגש בו רבי חייא, אָמַר לֵיהּ רבי חייא לרבי יצחק, חֲמִינָא בְּאַנְפָּךְ אני מכיר באור פניך, דִּהָא בְּמִדּוּרָא דְשְׂכִינְתָּא מְדוּרָךְ כי במשכן השכינה משכנך, ר"ל לפי שאתה תמיד במשכנו של רבי שמעון שהשכינה שרויה אצלו, וראיה לדבר כי מְאִי פְתִיב בגלות מצרים, וְאֶרֶד לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם ויש לשאול וְאֶרֶד למה מתחיל בו' הנוספת, הלא הוא תחילת מאמר, אֶרֶד מִבְּעֵי לֵיהּ והיה צריך לומר ארד בלי אות ו', ומשיב וְאֶרֶד בְּקִדְמִיתָא מש"כ וארד היינו בראשונה, כי אות ו' בראש התיבה מהפכת את התיבה מלשון עתיד ללשון עבר, אִימָתִי מתי ירד הקב"ה למצרים, כִּד נַחַת יַעֲקֹב לְמִצְרַיִם כשירד יעקב למצרים, אז ירדה השכינה עמו לכבודו, כמ"ש אנכי ארד עמך מצרימה, וְלָמָּה ירדה השכינה, ואמר הכתוב לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם, דְּאֵלְמָלָא לֹא הָוָה בִּינְיָהוּ שֶׁאִם הִשְׁכִּינָה לֹא הִתָּה בִּינְיָהוּ, לֹא יָכִילִין לְמַסְבֵּל לֹא הָיוּ יְכוּלִים

יְכַלִּין לְמַסְכֵּל, כִּמָּה דָּאת אָמַר (תהלים צא טו) עֲמוֹ אֲנֹכִי בַצָּרָה
אֲחַלְצֶהוּ וְאֶכְפְּדֶהוּ.

מאמר גאולת ישראל למען השכינה

תָּא חֲזִי, בְּזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל אֲשֶׁתְּכַחוּ בְּגִלוּתָא דְּבָבֵל, שְׂכִינְתָּא בִּינִייהוּ
שְׂרִיא, וְתֵאכֶת עֲמָהוֹן מִן גְּלוּתָא, וּבְזָכוֹת אֵינֻן צְדִיקָיָא
דְּאֲשֶׁתְּאֲרוּ בְּאַרְעָא, שְׂאֲרֵת בְּאַרְעָא, וְלֹא אַעֲדִי מִנִּייהוּ לְעֵלְמִין.

מתוך מדבש

לסבול את גלות מצרים, כי השכינה נותנת להם כח לסבול עול הגלות, וגם
מקילה עול האויבים מעליהם, כִּמָּה דָּאת אָמַר כמו שנאמר עֲמוֹ אֲנֹכִי בַצָּרָה
אֲחַלְצֶהוּ וְאֶכְפְּדֶהוּ.

מאמר "גאולת ישראל למען השכינה", מתבאר בו שהשכינה חזרה
עם ישראל מגלות בבל ושרתה בבית שני בזכות הצדיקים, ולאורך
הגלות אם ישראל לא יהיו ראויים לגאולה ח"ו אזי יגאלו בזמן דווקא
לכבוד השכינה.

(מקור המאמר זוהר פרשת אחרי דף רכ ע"א וצנזאוריטו כך יא עמ' קל-קלא)

תָּא חֲזִי, בְּזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל אֲשֶׁתְּכַחוּ בְּגִלוּתָא דְּבָבֵל בא וראה, בעת
שישראל היו נמצאים בגלות בבל, שְׂכִינְתָּא בִּינִייהוּ שְׂרִיא השכינה
שרתה ביניהם, וְתֵאכֶת עֲמָהוֹן מִן גְּלוּתָא וגם חזרה עמהם מן הגלות, והיינו
אחר ע' שנה של הגלות חזרה עמהם ושרתה בבית שני, הגם שישראל פגמו
בה על ידי שנשאו נשים נכריות, וּבְזָכוֹת אֵינֻן צְדִיקָיָא (דף סו ע"ב)
דְּאֲשֶׁתְּאֲרוּ בְּאַרְעָא, שְׂאֲרֵת בְּאַרְעָא ובזכות אותם הצדיקים שנשארו בארץ
שלא חטאו, שרתה השכינה בארץ בבית שני, וְלֹא אַעֲדִי מִנִּייהוּ לְעֵלְמִין
ולא נסתלקה מהם לעולם.

אמר רבי יהודה, דאתהדרת מטרוניתא במלכא, ואתהדר פלא בהלולא דמלכא, בגין כף אקרון אנשי כנסת הגדולה, כנסת הגדולה ודאי.

תאנא, בכל זמנא דישראל בגלותא, אי אינון זכאין, קדשא בריך הוא אקדים לרחמא עליהו, ולאפקא לון מגלותא, ואי אינון לא זכאין, מעכב לון בגלותא עד ההוא זמנא דאתגזר, וכד מטא זמנא ואינון לא אתחזיין, קדשא בריך הוא אשגח ליקרא דשמיא, ולא אנשי להו בגלותא, הדא הוא

מתוך מדבש

אמר רבי יהודה, דאתהדרת מטרוניתא במלכא שחזרה המלכה להיות עם המלך, כלומר שחזרה המלכות להתייחד עם התפארת, ואתהדר פלא בהלולא דמלכא והכל חזר למקומו בשמחת המלך, כלומר על ידי חנוכת הבית והקרבת הקרבנות, בגין כף אקרון אנשי כנסת הגדולה ולפיכך נקראים אנשי כנסת הגדולה, כי אנשי הם הצדיקים, כנסת היא המלכות, והצדיקים הגדילים ממה שהיתה קטנה בגלות, כנסת הגדולה ודאי פירוש שהגדילו את המלכות.

תאנא למדנו כי בכל זמנא דישראל בגלותא בכל עת שישראל נמצאים בגלות, אי אינון זכאין אם הם צדיקים קדשא בריך הוא אקדים לרחמא עליהו, ולאפקא לון מגלותא הקב"ה מקדים לרחם עליהם, להוציאם מן הגלות, ואי אינון לא זכאין ואם הם אינם צדיקים, אז מעכב לון בגלותא עד ההוא זמנא דאתגזר מעכב אותם בגלות עד אותו הזמן שנגזר עליהם, וכד מטא זמנא ואינון לא אתחזיין וכשמגיע סוף זמן שנגזר עליהם הגלות, והם אינם ראויים לגאולה, אז קדשא בריך הוא אשגח ליקרא דשמיא ולא אנשי להו בגלותא הקב"ה משגיח לכבוד שמו שהוא השכינה, ובשבילה אינו שוכח אותם בגלות, כי כל הגליות יש להם קצבה, זכו אחישנה, לא זכו בעתה, הדא הוא דכתיב זהו שכתוב וזכרתי את פרייתי יעקוב

דְּכַתִּיב וְזִכְרְתִי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְגו', אֲלֵיךְ אֲבָהֶן דְּכֻלָּא, רְזָא
דְּשִׁמְא קְדִישָׁא.

מאמר עמו אנכי בצרה

עִיר קְטָנָה, זוּ פְּנִסַת יִשְׂרָאֵל, שְׁנִקְרָאת עִיר הַקֹּדֶשׁ, קְרָתָא
קְדִישָׁא לְגַבֵּי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, פְּדִאמְרִינֵן (שיר ח ח) אַחֲזֹת
לְנוּ קְטָנָה, שְׁנִאמַר (בראשית כט טו) וְשֵׁם הַקְּטָנָה רָחֵל, וְאֲנָשִׁים בָּהּ
מְעַט, אֵלּוּ הָאֲבוֹת.

מתוך מדבש

וְגו', אֲלֵיךְ אֲבָהֶן דְּכֻלָּא אֵלּוּ הֵם הָאֲבוֹת שֶׁל הַכֹּל, כְּלוּמַר הֵם חֲגִ"ת שֶׁהֵם
הָאֲבוֹת שֶׁל ג' בָּנִים נה"י, וְהֵם סוּד יה"ו דֵּשֶׁם הוּי"ה, רְזָא דְּשִׁמְא קְדִישָׁא
הַסּוּד שֶׁל שֵׁם הַקֹּדֶשׁ הוּי"ה נִשְׁלַם עִם הַמַּלְכוּת שֶׁהִיא סוּד ה' הָאֲחֵרוֹנָה, הַנִּרְמֶזֶת
בַּמִּשְׁכָּךְ אַחֵר כֵּךְ וְאֵת הָאֶרֶץ אֲזָכֹר.

מאמר "עמו אנכי בצרה", בו יבואר שבכל דור מימות עולם סלקו החטאים
את השכינה מן הארץ והם"מ בעצמו מסבב את השכינה וגורם לחטאי
ישראל בגלות כדי שהשכינה תתעכב שם עמהם.

(מקור המאמר צוהר חדש מדרש רות דף נח ע"ב וצנצאוריני כרך ג עמ' תמג-תמד)

מֵה שֶׁכְּתוּב עִיר קְטָנָה, זוּ פְּנִסַת יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה שְׁנִקְרָאת עִיר
הַקֹּדֶשׁ, (ה"ג הגר"א) וְהִיא קְטָנָה לְגַבֵּי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא כִּנְגַד הַקֹּדֶשׁ
בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא ז"א, פְּדִכְתִּיב כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שׁו"א אוֹמֵר עַל הַשְּׂכִינָה אַחֲזֹת
לְנוּ קְטָנָה, וְרֵאיוּהָ שֶׁקְטָנָה נֹאמַר עַל הַשְּׂכִינָה שְׁנִאמַר וְשֵׁם הַקְּטָנָה רָחֵל
וְרָחֵל רוֹמֶזֶת עַל הַשְּׂכִינָה. וְמֵה שֶׁכְּתוּב וְאֲנָשִׁים בָּהּ מְעַט, אֵלּוּ הָאֲבוֹת
שֶׁשֶּׁרְתָה הַשְּׂכִינָה עֲלֵיהֶם.

בָּא אָדָם הָרָאשׁוֹן, יִרְדֶּה עִמּוֹ שְׂכִינָה וְשָׂרְתָה בְּתוֹכוֹ, חָטָא אָדָם הָרָאשׁוֹן, וְנִסְתַּלְקָה מִמֶּנּוּ, בָּא נָח וְהוֹרִידָה לְאָרֶץ, חָטָאוּ דוֹר הַמַּבּוּל, וְנִסְתַּלְקָה מִן הָעוֹלָם, בָּא אַבְרָהָם וְהוֹרִידָה, בָּאוּ אֲנָשֵׁי סְדוֹם וְנִסְתַּלְקָה, (לְפִיכָף וְאֲנָשִׁים בָּהּ מָעֵט, לְהִתְקַיֵּים עִמָּה בְּעוֹלָם, זָמַן מוֹעֵט הָיָה, וְלֹא נִתְקַיְּמוּ בָּהּ הַרְבֵּה).

וּבָא אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל וְסַבֵּב אוֹתָהּ, דָּא פְּלוֹנִי, וּמָצָא בָּהּ אִישׁ מִסְפֵּן וְחָכָם, דָּא יַעֲקֹב, שְׁבַמְסַפְנוֹת הָיָה בְּזִמָּן שְׁחָטָאוּ (בְּנֵי בְיוֹסָף), וְנִמְנַע הַשֹּׁפֵעַ מִמֶּנּוּ, וְנִתְפָּרְשָׁה מִטְרוֹנִיתָא מִמֶּנּוּ, וּמִלֵּט הוּא אֶת הָעִיר בְּחֻכְמָתוֹ, דָּא מֹשֶׁה, מֵהוּ וְסַבֵּב אוֹתָהּ, שְׁמַתְעַסֵּק פְּלוֹנִי שְׁיַחְטָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת, בְּשָׁבִיל לְהִתְעַפֵּב הַמִּטְרוֹנִיתָא בְּגָלוֹת, דְּכְתִיב (תְּהִלִּים צ"א טו) עִמּוֹ אֲנֹכִי וְגוֹמֵר.

מתוך מדבש

ומפרש ואמר בָּא אָדָם הָרָאשׁוֹן, יִרְדֶּה עִמּוֹ שְׂכִינָה וְשָׂרְתָה בְּתוֹכוֹ, חָטָא אָדָם הָרָאשׁוֹן וְנִסְתַּלְקָה מִמֶּנּוּ. בָּא נָח וְהוֹרִידָה לְאָרֶץ, חָטָאוּ דוֹר הַמַּבּוּל וְנִסְתַּלְקָה מִן הָעוֹלָם. בָּא אַבְרָהָם וְהוֹרִידָה, בָּאוּ אֲנָשֵׁי סְדוֹם וְנִסְתַּלְקָה בְּעוֹנוֹתָם. לְפִיכָף כָּתוּב וְאֲנָשִׁים בָּהּ מָעֵט דְּהֵינּוּ מְעַט אֲנָשִׁים יֵשׁ לְהִתְקַיֵּים עִמָּה בְּעוֹלָם, וְגַם זָמַן מוֹעֵט הָיָה עִמָּה, וְלֹא נִתְקַיְּמוּ בָּהּ זָמַן הַרְבֵּה.

ומה שכתוב וּבָא אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל וְסַבֵּב אוֹתָהּ, דָּא פְּלוֹנִי שהוא הס"מ, וּמָצָא בָּהּ אִישׁ מִסְפֵּן וְחָכָם, דָּא יַעֲקֹב זהו יעקב שנקרא מסכן שְׁבַמְסַפְנוֹת ועניות הָיָה בְּזִמָּן שְׁחָטָאוּ בְּנֵי בְיוֹסֵף במכירת יוסף, וְנִמְנַע הַשֹּׁפֵעַ מִמֶּנּוּ, וְנִתְפָּרְשָׁה מִטְרוֹנִיתָא ונסתלקה השכינה מִמֶּנּוּ. ומה שכתוב וּמִלֵּט הוּא אֶת הָעִיר בְּחֻכְמָתוֹ, דָּא מֹשֶׁה זהו משה שנקרא חכם, כמו שכתוב (משלי כ"ג) עִיר גְּבוּרִים עֲלֶיהָ חָכֵם, והוא המשיך את השכינה למטה, מֵהוּ וְסַבֵּב אוֹתָהּ מהו הטעם שהיה יכול הס"מ לסבב את השכינה ולאחוז בה, מפני שְׁמַתְעַסֵּק פְּלוֹנִי הס"מ שְׁיַחְטָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת, בְּשָׁבִיל לְהִתְעַפֵּב הַמִּטְרוֹנִיתָא את השכינה בְּגָלוֹת, דְּכְתִיב כמו שכתוב עִמּוֹ אֲנֹכִי "בצרה", שהשכינה נמצאת עם ישראל בצרותם.

מאמר יקראני ואענהו

זָכָאָה חוֹלְקִיהוֹן, דְּהָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרִיב לְגַבִּיהוֹן, וְזִמִּין
 לְקַבְּלִיהוֹן בְּשַׁעְתָּא דְקֶאֱרוֹן לִיה, הוּא זִמִּין לוֹן, בְּשַׁעְתָּא
 דְּאִינוֹן בְּעֶאֱקוֹ הוּא לְגַבִּיָּהוּ, הוּא אוֹקִיר לוֹן בְּעֶלְמָא דִּין וּבְעֶלְמָא
 דְּאֵתִי, הָדָא הוּא דְכֶתִיב (תהלים צא יד) כִּי בִי חֶשֶׁק וְאֶפְלָטָהוּ אֲשַׁגְּבֶהוּ
 כִּי יִדַּע שְׁמִי.

וַיֹּאמֶר יְהו"ה אֶל מֹשֶׁה אֵל תִּירָא אוֹתוֹ וְגו', רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח
 (משלי לא כא) לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלָג כִּי כָּל בֵּיתָהּ לְבוֹשׁ

מתוק מדבש

מאמר "יקראני ואענהו", בו יבואר גודל כח הכונה שבתפלה שהקב"ה
 מתאווה לתפלה כזו ומזומן לקבלה בשעה שקוראים אליו לצורך ישועתם,
 וכמו"כ בעת צרה קרוב הוא אצלם להצילם אפילו כשלא התפללו על הישועה.

(מקור המאמר נזכר פרשת חקת דף קפד ע"א ונציאונו כחן יג עמ' שנו-שנ)

זָכָאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּהָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרִיב לְגַבִּיָּהוֹן אֲשֵׁרִי חֲלָקָם
 שֶׁל אֱלֹהֵי הַיּוֹדְעִים וּמַכּוּוֹנִים בְּכוֹנוֹת הָרְאוּיֹת, כִּי הַקֶּב"ה קָרֹב אֵלֵיהֶם,
 וּמִשְׁכִּין שְׁכִינָתוֹ עִמָּהֶם, וְזִמִּין לְקַבְּלִיהוֹן וּמִזְמוֹן אֵלֵיהֶם, וּמִתְאַוֶּה לְתַפְלָתָם,
 בְּשַׁעְתָּא דְקֶאֱרוֹן לִיה בְּשַׁעְתָּא שְׁקוּרָאִים אוֹתוֹ כְּשִׁצְרִיכִים אִיזוֹ יִשׁוּעָה לְצוּרָתָם,
 הוּא זִמִּין לוֹן הוּא מִזְמוֹן אֵלֵיהֶם וְנוֹתֵן לֵהֶם רְצוֹנָם וּשְׂאֵלָתָם, וְכֵן בְּשַׁעְתָּא
 דְּאִינוֹן בְּעֶאֱקוֹ הוּא לְגַבִּיָּהוּ בְּשַׁעְתָּא שֶׁהִם בְּצָרָה, הוּא אֶצֶל הַצִּילָם אִפְּלוֹ
 שֶׁלֹּא הִתְפַּלְּלוּ עַל הַיִּשׁוּעָה, הוּא אוֹקִיר לוֹן בְּעֶלְמָא דִּין וּבְעֶלְמָא דְּאֵתִי
 הוּא מַכְבֵּד אוֹתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, הָדָא הוּא דְכֶתִיב זֶהוּ שְׁכֵתוֹב
 כִּי בִי חֶשֶׁק וְאֶפְלָטָהוּ, אֲשַׁגְּבֶהוּ כִּי יִדַּע שְׁמִי יִקְרָאנִי וְאֶעֱנֶהוּ עִמּוֹ אֲנִכִּי
 בְּצָרָה אֲחַלְצֶהוּ וְאֶכְבֶּדְהוּ.

על מה שכתוב ויצא עוג מלך הבשן לקראתם וגו' וַיֹּאמֶר יְהו"ה אֵל
 מֹשֶׁה אֵל תִּירָא אוֹתוֹ כִּי בִידֶךָ נִתְּנִי אוֹתוֹ וְאֵת כָּל עָמוֹ, כְּדִי לִפְרֹשׁ
 פֶּסוּק זֶה רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח הַקִּדִּים לִפְרֹשׁ מִשְׁכָּח לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלָג

שָׁנִים, תָּא חֲזִי, כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל יִנְקָא מִתְּרֵי סִטְרֵי, הַשְׁתָּא בְּרַחֲמֵי, הַשְׁתָּא בְּדִינָא, כַּד פְּעִיָּא לִינְקָא בְּרַחֲמֵי. אֲשֶׁתְּכַח אֲתֵר לְאֲתִישְׁבָּא בֵּיה, כַּד פְּעִי לִינְקָא בְּדִינָא, אֲתֵר אֲשֶׁתְּכַח לְאֲתִישְׁבָּא בֵּיה, וּלְמִשְׁרֵי עֲלוּהִי.

דְּהִכִּי הוּא בְּכָל אֲתֵר, לֹא שְׂאֲרֵי מְלָה דְלַעֲיִלָּא, עַד דְּאֲשֶׁתְּכַח אֲתֵר לְמִשְׁרֵי עֲלוּי, וְעַל דָּא כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלָג, מְאִי טַעֲמָא, בְּגִין דְּכָל בֵּיתָהּ לְבוּשׁ שָׁנִים,

מתוק מדבש

פִּי כָל בֵּיתָהּ לְבוּשׁ שָׁנִים, תָּא חֲזִי, כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל יִנְקָא מִתְּרֵי סִטְרֵי בָּא וְרָאָה, כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל שְׁהִיא הַמַּלְכוּת יוֹנְקַת מִב' בַּחֲיִנּוֹת, וְהֵינּוּ הַשְׁתָּא בְּרַחֲמֵי עֵתָה יוֹנְקַת מִן הַרְחָמִים, הַשְׁתָּא בְּדִינָא וְעֵתָה יוֹנְקַת מִן הַדִּינִים, הַכֹּל לְפִי צוּרֵךְ הַנְּהַגַּת הָעוֹלָם וְכַפִּי זְכוּת הַתַּחֲתוֹנִים, כַּד פְּעִיָּא לִינְקָא בְּרַחֲמֵי כְּשַׁצְרִיכָה לִינֵק מִן הַרְחָמִים, אֲשֶׁתְּכַח אֲתֵר לְאֲתִישְׁבָּא בֵּיה נִמְצָא בַּהּ מְקוֹם שֶׁהַרְחָמִים יִתִּישְׁבוּ בּוֹ, דֵּהֵינּוּ בַּצַּד יְמִינָהּ, וְכֵן כַּד פְּעִי לִינְקָא בְּדִינָא כְּשַׁצְרִיכָה לִינֵק מִן הַדִּין, אֲתֵר אֲשֶׁתְּכַח לְאֲתִישְׁבָּא בֵּיה נִמְצָא בַּהּ מְקוֹם שֶׁהַדִּין יִתִּישֵׁב בּוֹ, וְהֵינּוּ בַּצַּד שְׂמָאלָהּ, וּלְמִשְׁרֵי עֲלוּהִי וּלְשׁוֹרֹת עַל יִשְׂרָאֵל כְּפִי הָרָאוּי לָהֶם.

דְּהִכִּי הוּא בְּכָל אֲתֵר כִּי כַךְ הוּא בְּכָל מְקוֹם, לֹא שְׂאֲרֵי מְלָה דְלַעֲיִלָּא עַד דְּאֲשֶׁתְּכַח אֲתֵר לְמִשְׁרֵי עֲלוּי שְׂאִינוּ שׁוֹרָה דְּבַר שְׁלִמְעֵלָה עַד שֶׁנִּמְצָא לוֹ מְקוֹם לְשׁוֹרֹת עֲלוּי, וְעַל דָּא כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל וְעַל כֵּן כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל שְׁהִיא הַמַּלְכוּת, לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלָג כְּלוּמַר אֵינָה יִרְאָה שִׁיחֻלוּ הַדִּינִים הַקְּשִׁים עַל בְּנֵי בֵיתָהּ שֶׁהֵם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, (מַלְט שְׁלֵג רֹמֶמֶת עַל דִּין קֶשֶׁה, כַּמ"ט צ"ב צִרְאִשִׁית (דף ו' ע"ג) ו"ל, לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלָג, דֹּא דִינָא עֲלָאָה וְכו'), מְאִי טַעֲמָא מִהוּ הַטַּעַם שְׂאִינָה יִרְאָה מִהַדִּינִים, בְּגִין דְּכָל בֵּיתָהּ לְבוּשׁ שָׁנִים דּוֹרֵשׁ כְּאִילוּ הִיָּה כְּתוּב שָׁנִים (בְּמִקְוֵה שֶׁכ"א וּפַמ"ט וּמִיר"ק), וְרַצְהָ לֹאמַר אַחֵר שֶׁנִּמְתְּקוּ הַדִּינִים לֹא שְׂרִיָּא הֵאֵי אֱלָא בְּהֵאֵי אֵין הַגְּבוּרוֹת שׁוֹרוֹת אֵלָּא יַחַד עִם הַחֲסִדִּים, וְהֵינּוּ תְּהוֹרֵר

לֹא שָׂרִיָּא הָאֵי אֶלָּא בְּהָאֵי, חָנוּר בְּסוּמָק, וְסוּמָק בְּחָנוּר,
וְהָאֵי אוֹקְמוּהָ.

מֵאמֵר וְהִיָּה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נִכּוֹן יִהְיֶה הָר בֵּית ה' **אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּמָה סִתְמַתָּ כָּל אֲרָחִין וְשִׁבְלִין מִכָּל בְּנֵי גְלוּתָא, וְלֹא שִׁבְקַת לֹוֹן פִּתְחוֹן פָּה, אִי הָכִי לָהּוּ כָּמָה דִּהּוּ בְּכָל**

מתוק מדבש

בְּסוּמָק לִבָּן שֶׁהוּא הַחֲסֵד שׁוּרָה בָּאֲדוּם שֶׁהוּא הַגְּבוּרָה, וְסוּמָק בְּחָנוּר וְאוּדֵם הַגְּבוּרָה שׁוּרָה בִּלְבָן שֶׁהוּא הַחֲסֵד, בְּסוּד הַתְּכַלְלוֹת הַשְּׁמָאֵל בִּימִין וְהִימִין בְּשִׁמְאֵל, וְהָאֵי אוֹקְמוּהָ וְהָרִי כִּבְר בִּיאָרוּ כֵךְ הַחֲבֵרִים. וְזֶה פִּירוּשׁ הַכְּתוּב "לֹא תִירָא לְבֵיתָה מִשְׁלַג" שֶׁהֵם דִּינִים קָשִׁים, "כִּי כָל בֵּיתָה לְבוּשׁ שְׁנִים" כִּי יֵשׁ בָּהּ גַּם כַּח הַרְחָמִים.

מֵאמֵר "וְהִיָּה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נִכּוֹן יִהְיֶה הָר בֵּית ה'", בּוּ מֵתִבָּאֵר הַיִּטֵּב כָּל עֲנִין הַגְּלוּיּוֹת שֶׁהוּא לְטוֹבַת יִשְׂרָאֵל וּכְבוֹדָם, וְכֵן הַטַּעַם שֶׁהַשְׂכִּינָה גּוֹלָה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְסָבוֹל יַחַד עִמָּהֶם כְּבִיכּוֹל, וְעַל יְדֵהּ יֵשׁ לָנוּ תַקּוּת הַגְּאוּלָּה. כְּמוֹכָּה הַהִבְדָּל שֶׁבֵּין חוּרַת יִשְׂרָאֵל מִגְּלוּת בְּכָל לְבִין הַגְּאוּלָּה בִּב"א.

(מקור המאמר זוהר פרשת תלוי דף קפט ע"א-קפט ע"ב וצנזאורינו כרך ח עמ' קי-קכו)

אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי חִיָּיא כָּמָה סִתְמַתָּ כָּל אֲרָחִין וְשִׁבְלִין מִכָּל בְּנֵי גְלוּתָא, וְלֹא שִׁבְקַת לֹוֹן פִּתְחוֹן פָּה, וְלֹא הִנַּחַת לָהֶם פִּתְחוֹן פֶּה לְקִרְבֵּי אֶת הַקֶּץ קוּדֵם הַזְמָן שֶׁל בַּעֲתוֹ שְׁאִינוּ תְלוּי בְּתִשְׁבּוּבָה, אִי הָכִי לָהּוּ כָּמָה דִּהּוּ בְּכָל דְּרָא וְדְרָא

דָּרָא וּדְרָא, דְּלֹא יִסְבְּלוֹן גְּלוּתָא, וְלֹא אֲגָרָא, וַיִּפְקֹן (ס"א א' א' כ"י לָהּוּ כְּמָה דְּלָהּוּ בְּכָל דְּרָא וּדְרָא, יִסְבְּלוֹן גְּלוּתָא וְלֹא יִפְקֹן) מְדִינָא דְּאוּרִייתָא, וַיִּתְּעַרְבוּן בְּשָׂאָר עַמִּין.

פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה כו יז) כְּמוֹ הָרָה תִּקְרִיב לִלְדֹת, תִּחִיל תִּזְעַק בְּחִבְלֶיהָ וְגו', מֵאִי כְּמוֹ הָרָה, אֲרַח אִיהוּ לְעוֹבְרָתָא לְאַעְבְּרָא עָלֶה תִּשְׁעַ יֶרֶחִין שְׁלָמִין, וְאִית בְּעָלְמָא כְּמָה וְכְמָה, דְּלֹא עֲבַר עָלֶה אֱלָא יוֹמָא חַד אוֹ תְּרִין יוֹמִין מִתְּשִׁיעָאָה, וְכָל צִירִין וְחִבְלִין דְּעוֹבְרָתָא בְּתִשְׁעָאָה אֵינוֹן, וְאַף עַל גַּב דְּלֹא אַעְבַּר עָלֶה אֱלָא יוֹמָא חַדָּא, אִתְחַשִּׁיב עָלֶה כְּאִילוּ עֲבַרְתָּ כָּל תִּשְׁעָאָה שְׁלִימָא.

מתוך מדבש

אם כן יהיו בגלות כמו שהיו בכל דור ודור, דְּלֹא יִסְבְּלוֹן גְּלוּתָא שלא ירצו לסבול לא עול הגלות, וְלֹא אֲגָרָא ולא יחכו על שחר הגלות, וַיִּפְקֹן מְדִינָא דְּאוּרִייתָא ויצאו מדיני התורה, וַיִּתְּעַרְבוּן בְּשָׂאָר עַמִּין ויתערבו בשאר העמים מחמת יאוש ח"ו כמו שהיה בכל דור ודור עד עתה.

פְּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר לַפֶּרֶשׁ מִש"כ כְּמוֹ אִשָּׁה הָרָה תִּקְרִיב לִלְדֹת שֶׁאִז תִּחִיל תִּזְעַק בְּחִבְלֶיהָ תִּאֲחֹזְנָה חֲלָחֵלָה וְתִזְעַק בַּעֲבוּר יִסּוּרֵי חֲבִלֵי לֵידָה, כֵּן הֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ חֲלִים וְרוּעֵדִים מִפְּנֵי זַעֲמָךְ ה', וְשׁוֹאֵל מֵאִי כְּמוֹ הָרָה כְּלוֹמַר מַה בָּא לְרִמּוֹ, וְאָמַר כִּי אֲרַח אִיהוּ לְעוֹבְרָתָא לְאַעְבְּרָא עָלֶה תִּשְׁעַ יֶרֶחִין שְׁלָמִין דֶּרֶךְ הוּא לֵאשָׁה מְעוֹבֶרֶת שִׁיעְבוּר עֲלֶיהָ תִּשְׁעָה חֲדָשִׁים שְׁלָמִים עַד לִידָתָהּ, וְאִית בְּעָלְמָא כְּמָה וְכְמָה דְּלֹא עֲבַר עָלֶה אֱלָא יוֹמָא חַד אוֹ תְּרִין יוֹמִין מִתְּשִׁיעָאָה וַיֵּשׁ בַּעוֹלָם כְּמָה וְכְמָה נָשִׁים שְׁלָא עֲבָרוּ עֲלֶיהָ אֱלָא יוֹם אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם מִחֲדָשׁ הַתְּשִׁיעִי וּמִיד הֵם מוֹלִידוֹת, וְכָל צִירִין וְחִבְלִין דְּעוֹבְרָתָא בְּתִשְׁעָאָה אֵינוֹן וְכָל הַצִּירִים וְהַחֲבָלִים שֶׁל אִשָּׁה מְעוֹבֶרֶת הֵם בְּחֲדָשׁ הַתְּשִׁיעִי, וְאַף עַל גַּב דְּלֹא אַעְבַּר עָלֶה אֱלָא יוֹמָא חַדָּא וְאַף עַל פִּי שְׁלָא עֲבַר עֲלֶיהָ אֱלָא יוֹם אֶחָד, אִתְחַשִּׁיב עָלֶה כְּאִילוּ עֲבַרְתָּ כָּל תִּשְׁעָאָה שְׁלִימָא נִחְשֵׁב לָהּ כְּאִילוּ עֲבָרָה כָּל חֲדָשׁ הַתְּשִׁיעִי בְּשְׁלִימוֹת וְכַבֵּר יִכּוֹלָה לְהוֹלִיד.

אוף הָכִי יִשְׂרָאֵל, כִּיּוֹן דָּאטַעמו טעם גְּלוּתָא, אִי יְהֻדְרוֹן בְּתֻשׁוּבָה, יִתְחַשֵּׁב עַלִּיהוּ כָּאֵלּוּ אַעֲבְרוּ עַלִּיהוּ כָּל אֵינוֹן מְלִין דְּכְתִיבִין בְּאוֹרֵייתָא, כָּל שְׁפָן וְכָל שְׁפָן דְּכֻמָּה וְכֻמָּה יִסּוּרִין אַעֲבְרוּ עַלִּיהוּ מִן יוֹמָא דְּגְלוּתָא שְׂרִי.

אַבְל מְאִי דְּכְתִיב, (דברים ד ל) בְּצַר לָךְ וּמִצְאוּךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים, תָּא חֲזִי כֻמָּה רַחֲמָנוּתָא רַחֲמִים קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל בְּמַלְאָה דָּא, לְמַלְאָה דִּהְוָה לִיה בְּרָא יְחִידָאָה, וְרַחֲמִים לִיה רַחֲמִימוּ דְּנַפְשָׁא, וּמִגּוֹ רַחֲמִימוּ דִּילִיה יָהֵב לִיה לְאַמִּיָּה מְטְרוֹנִיתָא, דְּתַרְפִּי לִיה, וְתוֹלִיף לִיה אֲרַחֲיִין מִתְּתַקְנָן, זְמַנָּא חֲדָא חֵב לְגַבִּי

מתוך מדבש

אוף הָכִי יִשְׂרָאֵל כִּיּוֹן דָּאטַעמו טעם גְּלוּתָא כְּמוֹ כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּיּוֹן שְׂטַעמו טעם הגלות, אִי יְהֻדְרוֹן בְּתֻשׁוּבָה אִם יַחְזִירוּ בְּתֻשׁוּבָה, יִתְחַשֵּׁב עַלִּיהוּ כָּאֵלּוּ אַעֲבְרוּ עַלִּיהוּ כָּל אֵינוֹן מְלִין דְּכְתִיבִין בְּאוֹרֵייתָא יִתְחַשֵּׁב עֲלֵיהֶם כְּאִילוּ עָבְרוּ עֲלֵיהֶם כָּל אוֹתָם דְּבָרֵי הַתּוֹכְחוֹת הַכְּתוּבִים בַּתּוֹרָה, כָּל שְׁפָן וְכָל שְׁפָן דְּכֻמָּה וְכֻמָּה יִסּוּרִין אַעֲבְרוּ עַלִּיהוּ מִן יוֹמָא דְּגְלוּתָא שְׂרִי כָּל שָׁכֵן וְכָל שָׁכֵן שֶׁכָּבַר כֻּמָּה וְכֻמָּה יִסּוּרִים עָבְרוּ עֲלֵיהֶם מִן הַיּוֹם שֶׁהִתְחִילָה הַגְּלוּת, בּוֹדָאִי מוֹעִילָה לָהֶם תְּשׁוּבָה לִקְרֹב אֶת הַגְּאוּלָּה.

אַבְל מְאִי דְּכְתִיב, בְּצַר לָךְ וּמִצְאוּךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים וּשְׁבַת עַד ה' אֱלֹהֶיךָ, אֵין הַכּוֹנֵה כַּפְּשׁוּטוֹ עַל אַחֲרִית הַזְּמַנִּים, כְּאִילוּ לֹא יִהְיֶה הַתְּעוֹרְרוֹת תְּשׁוּבָה עַד אַחֲרִית הַיָּמִים, אֵינוֹ כֵּן אִלָּא תָּא חֲזִי כֻמָּה רַחֲמָנוּתָא רַחֲמִים קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל בְּמַלְאָה דָּא בָּא וְרָאָה כֻמָּה אַהֲבָה אַהֲבָה הַקִּבֵּ"ה לְיִשְׂרָאֵל בְּדַבָּר זֶה, וְהוּא מִשַּׁל לְמַלְאָה דִּהְוָה לִיה בְּרָא יְחִידָאָה לְמֶלֶךְ שְׁהִיָּה לוֹ בֶּן יַחֲדִיד, וְרַחֲמִים לִיה רַחֲמִימוּ דְּנַפְשָׁא וְאַהֲבָה אוֹתוֹ אַהֲבַת נֶפֶשׁ, וּמִגּוֹ רַחֲמִימוּ דִּילִיה יָהֵב לִיה לְאַמִּיָּה מְטְרוֹנִיתָא דְּתַרְפִּי לִיה וּמִתּוֹךְ אַהֲבָתוֹ נָתַן אוֹתוֹ לִיד אִמּוֹ הַמַּלְכָּה שֶׁתְּגַדֵּל וְתַחַנֵּךְ אוֹתוֹ, וְתוֹלִיף לִיה אֲרַחֲיִין מִתְּתַקְנָן וְתַלְמֵד אוֹתוֹ דְּרַכִּים יִשְׂרִים וּמִתּוֹקְנִים, זְמַנָּא חֲדָא חֵב לְגַבִּי אֲבוּהָ

אָבוה, אַתָּא אָבוהי וְאַלְקִי לִיה, וּלְבָתֵּר אַעֲפֹר עַל חוֹבִיה, תָּב כְּמִלְקָדְמִין וְחֹב לְאָבוה, וְאַפְקִיָּה אָבוה מִבִּיתִיה וְאַרְגִּיז עֲלִיה, נֶפֶק הֵהוּא בְּרָא מִבִּיתִיה.

וּבְאַתֵּר דִּיהֶךְ בְּאַרְח קָשׁוּט, וִיהָ זַפָּאָה כְּדָקָא יָאוּת, בְּגִין דִּישְׁמַע מְלָפָא אָבוה וִיהָ תִּיאֻבְתִּיה עֲלִיה, מָה עֶבֶד, אָמַר הוּאִיל וְנִפְקָנָא מְהִיכְלָא דְאַפָּא, אַעֲפִיד מִפָּאן וּלְהִלָּאָה כָּל מָה דְאַנָּא בְּעִי, מָה עֶבֶד, אָזַל וְאַתְחַבֵּר בְּזוֹנוּת, וְאַתְלַכְלֵךְ בְּלַכְלוּכָא דְטִנוּפָא בְּהַדְרִיָּהוּ, וְלֹא הָוָה מִשְׁתַּפַּח אֱלָא בְּהַדְרִיָּהוּ בְּחַבּוּרָא דְלָהוֹן, מְטֻרְוִנִיתָא אֲמִיה פִּקְדַת בְּכָל יוֹמָא עַל הֵהוּא בְּרָא, וְיִדְעַת

מתוק מדבש

פַּעַם אַחַת חָטָא הֵבֵן לֹאבִיו, אַתָּא אָבוהי וְאַלְקִי לִיה בֹּא אֲבִיו וְהִלְקָה אוֹתוֹ, וּלְבָתֵּר אַעֲפֹר עַל חוֹבִיה וְאַח"כּ הֶעֱבִיר וּמַחֵל לוֹ עַל חָטָאוֹ, תָּב כְּמִלְקָדְמִין וְחֹב לְאָבוה חֲזֹר וְחָטָא לֹאבִיו כְּבִרְאשׁוֹנָה, וְאַפְקִיָּה אָבוה מִבִּיתִיה וְהוֹצִיאוֹ אֲבִיו מִבֵּיתוֹ, וְאַרְגִּיז עֲלִיה וְכַעַס עָלָיו, נֶפֶק הֵהוּא בְּרָא מִבִּיתִיה יֵצֵא בֵּן הַמֶּלֶךְ מִבֵּיתוֹ.

וּבְאַתֵּר דִּיהֶךְ בְּאַרְח קָשׁוּט וִיהָ זַפָּאָה כְּדָקָא יָאוּת וּבִמְקוֹם שִׁילַךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר וְהָאִמַּת וִיהִיה צָדִיק כְּרֹאזִי לְהַיּוֹת, בְּגִין דִּישְׁמַע מְלָפָא אָבוה וִיהָ תִּיאֻבְתִּיה עֲלִיה כְּדִי שִׁישְׁמַע אֲבִיו הַמֶּלֶךְ שֶׁהוּלָךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר וִיהִיה חֲשָׁקוֹ עָלָיו לְהַחֲזִירוֹ אֵצֶלוֹ, מָה עֶבֶד מָה עָשָׂה בֶּן הַמֶּלֶךְ, אָמַר הוּאִיל וְנִפְקָנָא מְהִיכְלָא דְאַפָּא אָמַר הוּאִיל וַיֵּצְאֵנִי מִהִכְלָא אֲבִי, אַעֲפִיד מִפָּאן וּלְהִלָּאָה כָּל מָה דְאַנָּא בְּעִי אַעֲשֶׂה מִכָּאן וְלִהְלָאָה כָּל מָה שְׁאַנִּי רוּצָה, מָה עֶבֶד מָה עָשָׂה בֶּן הַמֶּלֶךְ אָזַל וְאַתְחַבֵּר בְּזוֹנוּת וְאַתְלַכְלֵךְ בְּלַכְלוּכָא דְטִנוּפָא בְּהַדְרִיָּהוּ הֵלֶךְ וְנִתְחַבֵּר בְּזוֹנוּת וְנִתְלַכְךְ בְּלַכְלוּךְ שֶׁל טִנוּפָה עִמָּהּ, וְלֹא הָוָה מִשְׁתַּפַּח אֱלָא בְּהַדְרִיָּהוּ בְּחַבּוּרָא דְלָהוֹן וְלֹא הִיה נִמְצָא אִלָּא עִמָּהֶם בְּהַתְחַבְּרוֹת שֶׁלֹּהֶן, מְטֻרְוִנִיתָא אֲמִיה פִּקְדַת בְּכָל יוֹמָא עַל הֵהוּא בְּרָא הַמֶּלֶכָה אִמּוֹ שָׁאלָה בְּכָל יוֹם עַל בְּנָהּ, וְיִדְעַת דְּבָרָה בְּהַדְרִיָּה זִוְנוּת

דְּבָרָה בְּהִדִּי זִוְנוֹת אֶתְחַבֵּר, וְכָל חֲבֵרוֹתָא דִּידִּיהָ בְּהִדִּיהוּ הָיוֹת,
שְׂרִיאֵת לְמַבְכִּי וּלְאַתְחַנְנָא עַל בְּרָה.

יֻמָּא חַד עָאל מְלָפָא לְגַבָּה, חָמָא לָהּ דְּאִיהִי מְבַכָּה, שְׂאִיל
לָהּ עַל מָה אֶת בְּכָאת, אָמְרָה וְלֹא אֲבַכָּה, דִּהָא בְּרָנָא
לְבַר מְהִיכְלָא דְּמְלָפָא, וְלֹא דִי דִּהוּא לֹא יִתִּיב בְּהִיכְלָא דְּמְלָפָא,
אֶלָּא דִּהוּא יִתִּיב בְּהִדִּי זִוְנוֹת, מָה יִימְרוֹן כָּל בְּנֵי עַלְמָא, בְּרִיה
דְּמְלָפָא אִיהוּ דִּיתִיב בְּכִי זִוְנוֹת, שְׂרִיאֵת לְמַבְכִּי וּלְאַתְחַנְנָא
לְמְלָפָא, אָמַר מְלָפָא, בְּגִינְךָ אֶהְדֵּר לִיה, וְאַנְתְּ עֲרָבָא דִּילִיה,
אֲמַרְתָּ הָא וּדְאִי.

מתוק מדבש

אֶתְחַבֵּר וידעה שבנה נתחבר עם הזונוֹת וְכָל חֲבֵרוֹתָא דִּידִּיהָ בְּהִדִּיהוּ
הָיוֹת וכל התחברותו הוא רק עמהן, שְׂרִיאֵת לְמַבְכִּי וּלְאַתְחַנְנָא עַל בְּרָה
התחילה לבכות ולהתמרמר על בנה.

יֻמָּא חַד עָאל מְלָפָא לְגַבָּה חָמָא לָהּ דְּאִיהִי מְבַכָּה יום אחד נכנס
המלך אליה וראה אותה שהיא בוכה, שְׂאִיל לָהּ עַל מָה אֶת בְּכָאת
שאל אותה על מה את בוכה, אָמְרָה וְלֹא אֲבַכָּה דִּהָא בְּרָנָא לְבַר
מְהִיכְלָא דְּמְלָפָא אמרה למלך וכי לא אבכה שהרי בנינו הוא מחוץ להיכל
המלך, וְלֹא דִי דִּהוּא לֹא יִתִּיב בְּהִיכְלָא דְּמְלָפָא ולא די הצער על
שאינו יושב בהיכל המלך, אֶלָּא דִּהוּא יִתִּיב בְּהִדִּי זִוְנוֹת אלא עוד צער
יותר גדול שהוא יושב עם הזונוֹת, מָה יִימְרוֹן כָּל בְּנֵי עַלְמָא בְּרִיה
דְּמְלָפָא אִיהוּ דִּיתִיב בְּכִי זִוְנוֹת מה יאמרו כל בני העולם שכן המלך
יושב בבית הזונוֹת, שְׂרִיאֵת לְמַבְכִּי וּלְאַתְחַנְנָא לְמְלָפָא התחילה המלכה
לבכות ולהתחנן אל המלך שיחזיר את בנם להיכלם, אָמַר מְלָפָא בְּגִינְךָ
אֶהְדֵּר לִיה וְאַנְתְּ עֲרָבָא דִּילִיה אמר המלך בשבילך אחזיר אותו ואת
תהיי ערבה בעדו, אֲמַרְתָּ הָא וּדְאִי אמרה המלכה הרי ודאי אני ערבה
בעדו לייסרו שלא יחטא עוד.

אמר מלפא הואיל וכן הוא, לא אצטרף לאהדרא ליה
 ביממא באתגללא, דכסופא דילן איהו למהך בגיניה
 לבי זונות, ואי לא הוה פגוונא דא דטנף גרמיה הכי וחלל
 יקרי, הוינא אנא וכל חיילין דילי אזלין בגיניה, בכמה יקר
 בכמה בוקינס קמיה, בכמה מאני קרבא מימיניה ומשמאליה,
 עד דכל בני עלמא יזדעזעון וינדעון פלא דברא דמלפא איהו,
 השתא פיון דאיהו טנף גרמיה וחלל יקרי, איהו יהדר בטמירו
 דלא ינדעון ביה.

אהדר לגבי מלפא, יהביה לגבי אמיה, ליומין סרח פמלקדמין,

מתוק מדבש

אמר מלפא הואיל וכן הוא אמר המלך הואיל וכך הוא שהבן יושב בבית
 הזונות, לא אצטרף לאהדרא ליה ביממא באתגללא אין מן הראוי
 להחזיר אותו ביום בגלוי בפרהסיא, דכסופא דילן איהו למהך בגיניה לבי
 זונות שבזיון הוא לנו ללכת בשבילו לבית הזונות, ואי לא הוה פגוונא דא
 דטנף גרמיה הכי וחלל יקרי ואם לא היה באופן זה שטינף את עצמו כך
 וחלל את כבודי, הוינא אנא וכל חיילין דילי אזלין בגיניה הייתי אני
 וכל חיילים שלי הולכים עבורו לפדותו, בכמה יקר בכמה בוקינס קמיה
 בכמה מיני כבוד בכמה תוקעי בחצוצרות היו הולכים לפניו, בכמה מאני
 קרבא מימיניה ומשמאליה וכמה מיני כלי מלחמה מימינו ומשמאלו היו
 נושאים אותו, עד דכל בני עלמא יזדעזעון עד שכל בני העולם היו
 מזדעזעים מגדולתו, וינדעון פלא דברא דמלפא איהו וידעו כל העולם
 שהוא בן המלך, אבל השתא פיון דאיהו טנף גרמיה וחלל יקרי עתה
 כיון שהוא טינף עצמו וחלל את כבודי, איהו יהדר בטמירו דלא ינדעון
 ביה הוא יחזור בהסתר שלא ידעו העולם בחזרתו.

אהדר לגבי מלפא חזר בן המלך אל אביו המלך, יהביה לגבי אמיה נתן
 אותו אל אמו שתשגיח עליו, ליומין סרח פמלקדמין לימים חטא

מָה עֲבַד מִלְכָּא, אִפִּיק לִיה וּלְאַמִּיָּה בְּהַדִּיָּה מִגּוֹ הֵיכְלָא, אָמַר
תְּרוּוִיכּוֹ תְּהֻכּוֹן, וְתְרוּוִיכּוֹ תְּסַבְּלוֹן גְּלוּתָא וּמִלְקִיּוּתָא תַּמָּן, פִּיּוֹן
דְּתְרוּוִיכּוֹ תְּסַבְּלוֹן פְּחָדָא, פְּדִין יִדְעָנָא דְּבָרִי יְתוּב פְּדָקָא חֲזִי.
פֶּךְ יִשְׂרָאֵל בְּנוֹי דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא אֵינּוּן, אָחִית לּוֹן לְמַצְרִים, וְאִי
תִּימָא בְּהֵהוּא זְמָנָא לֹא חָאבוּ, גְּזֵרָה דִּגְזֹר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בֵּין הַבְּתָרִים, הָוָה אֶתְחַזִּי לְמַהּוֹי קִיִּים, וְקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשַׁגַּח
לְתַרְיִן מַלְיָן, חַד בְּגִין הֵהוּא מְלָה דְּאָמַר אַבְרָהָם, (בראשית טו ח) בְּמָה
אֲדַע פִּי אִירְשְׁנָה, דָּא הוּא סָבָה וְעִילָה, אֲבָל עַד דְּנַפְקוּ מִמַּצְרִים
לֹא הָוִי גּוֹי, וְלֹא אֶתְחַזּוּ פְּדָקָא יָאוּת.

מתוך מדבש

כמקודם, מָה עֲבַד מִלְכָּא מַה עֲשָׂה הַמֶּלֶךְ, אִפִּיק לִיה וּלְאַמִּיָּה בְּהַדִּיָּה
מִגּוֹ הֵיכְלָא הוֹצִיא אוֹתוֹ וְאֵת אִמּוֹ יַחַד מִן הֵיכַל הַמֶּלֶךְ, אָמַר תְּרוּוִיכּוֹ
תְּהֻכּוֹן אִמַר שְׂנִיכֶם תִּלְכוּ וְתְרוּוִיכּוֹ תְּסַבְּלוֹן גְּלוּתָא וּמִלְקִיּוּתָא תַּמָּן וּשְׂנִיכֶם
תִּסְבְּלוּ גְלוּת וּמִלְקוֹת שֵׁם בְּגוּלָה, כִּי פִיּוֹן דְּתְרוּוִיכּוֹ תְּסַבְּלוֹן פְּחָדָא כִּיּוֹן
שְׂנִיכֶם תִּסְבְּלוּ יַחַד, פְּדִין יִדְעָנָא דְּבָרִי יְתוּב פְּדָקָא חֲזִי אִזּוּ יוֹדַע אֲנִי שְׂבָנִי
יֵשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלִימָה כְּרָאוּי, כִּי אִמּוֹ תִּשְׁגִּיחַ עֲלֵיו יוֹתֵר.

פֶּךְ יִשְׂרָאֵל בְּנוֹי דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא אֵינּוּן כִּמוֹ כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵם בְּנֵי שֶׁל
הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ ב"ה, אָחִית לּוֹן לְמַצְרִים הוֹרִיד אוֹתָם לְמַצְרִים, וְאִי תִּימָא
בְּהֵהוּא זְמָנָא לֹא חָאבוּ וְאִם תֵּאמַר הָרִי בְּאוֹתוֹ הַזֶּמֶן לֹא חֲטָאוּ וְלֹא יִרְדּוּ
לְמַצְרִים בְּשִׁבִּיל אִיזָה חֲטָא, וְאִם כֵּן מַה טַּעַם לְגָלוּת מַצְרִים, וְאִמַר אֵלֹא גְּזֵרָה
דִּגְזֹר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּין הַבְּתָרִים הָוָה אֶתְחַזִּי לְמַהּוֹי קִיִּים הַגְּזֵרָה
שְׂגוֹר הַקִּב"ה בֵּין הַבְּתָרִים הִיתָה רְאוּיָה שְׁתַּתְּקִיִּים, וְקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשַׁגַּח
לְתַרְיִן מַלְיָן כִּי הַקִּב"ה הִשְׁגִּיחַ בַּעֲנִין גְּלוּת מַצְרִים לְשָׁנֵי דְּבָרִים, חַד בְּגִין
הֵהוּא מְלָה דְּאָמַר אַבְרָהָם אַחַד בְּשִׁבִּיל דִּיבּוֹר הֵהוּא שְׂאִמַר אַבְרָהָם בְּמָה
אֲדַע פִּי אִירְשְׁנָה, דָּא הוּא (דף קפט ע"ב) סָבָה וְעִילָה זֶה הִיָּה סִיבָה
וְעִילָה הִרְאִשׁוּנָה שִׁירְדּוּ לְמַצְרִים, אֲבָל עֵיקַר הַטַּעַם שֶׁהָיוּ צָרִיכִים לִירֹד לְמַצְרִים
הִיָּה כִּי עַד דְּנַפְקוּ מִמַּצְרִים לֹא הָוִי גּוֹי וְלֹא אֶתְחַזּוּ פְּדָקָא יָאוּת עַד

פֶּתַח וְאָמַר, (שיר ב ב) כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים בֵּן רַעֲיָתִי בֵּין הַפְּנוֹת,
בָּעָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְד לֹון לְיִשְׂרָאֵל כְּגוֹנוֹנָא דְלַעֲיִלָּא,
וּלְמַהוּי שׁוֹשְׁנָה חֲדָא בְּאַרְעָא כְּגוֹנוֹנָא עֲלָאָה, וְשׁוֹשְׁנָה דְסִלְקָא
רִיחָא וְאַתְבְּרִיר מְכָל שְׁאָר וּוְרְדִין דְעֲלָמָא, לָא הוּי אֱלָא הֵיא
דְסִלְקָא בֵּין הַחוּחִים, וְדָא אֲרַחָא כְּדָקָא יָאוּת, וְעַל דָּא זֶרַע
שְׁבַעֲיָן זִוְגִין, דְהוּ שְׁבַעֲיָן נֶפֶשׁ, וְאַעֲיִל לֹון בֵּין הַחוּחִים, וְאַיְנוֹן

מתוק מדבש

שיצאו ישראל ממצרים לא היו עדיין גוי ולא נראה שלימותם כראוי, אלא היו
נשמותיהם כענני הזהב הנוצר בבטן האדמה שכשמוציאים אותו הוא מלא טינוף
וסיגים דבר אשר לא ישוער ולא תואר זהב לו ולא הדר לו, עד שיתחכם הצורך
להגות סיגים מזהב פעם אחר פעם זיכוך אחר זיכוך עד אשר כל הסיגים נפרדים
מן הזהב, ואחר כך ניכר היותו זהב, כך ישראל על ידי קושי השעבוד במצרים
נתבררו ונודככו מתערובות הסיגים שהיה מעורב בהם עד שנעשו גוי קדוש, כמו
שהבטיח הקב"ה ליעקב אבינו ברדתו למצרים, כי לגוי גדול אשימך שם. (רמ"ק
ועי' שעה"כ דף עט דרוש א' דפסח)

פֶּתַח רַבִּי יוֹסִי לִפְרֹשׁ אֶת הַעֲנִין וְאָמַר מִשְׁכַּח כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים בֵּן
רַעֲיָתִי בֵּין הַפְּנוֹת פִּירוּשׁוֹ כִּי בָּעָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְד לֹון
לְיִשְׂרָאֵל כְּגוֹנוֹנָא דְלַעֲיִלָּא רַצָּה הַקְּב"ה לְתַקֵּן אֶת יִשְׂרָאֵל שִׁיהִיו כְּעֵין שֶׁל
מַעֲלָה, וּלְמַהוּי שׁוֹשְׁנָה חֲדָא בְּאַרְעָא כְּגוֹנוֹנָא עֲלָאָה וְשִׁיהִיו שׁוֹשְׁנָה אַחַת
בְּאַרְץ כְּדוֹגְמַת הַשְׂכִּינָה שֶׁהִיא סוּר שׁוֹשְׁנָה הַעֲלִינָה, וְשׁוֹשְׁנָה דְסִלְקָא רִיחָא
וְאַתְבְּרִיר מְכָל שְׁאָר וּוְרְדִין דְעֲלָמָא וְשׁוֹשְׁנָה הַמַּעֲלָה רִיחַ וְהִיא מוֹבַחֲרַת
מִכָּל שְׁאָר הַשׁוֹשְׁנִים שְׁבַעֲוֹלָם לָא הוּי אֱלָא הֵיא דְסִלְקָא בֵּין הַחוּחִים
אֵינָה אֵלָא אוֹתָהּ הַשׁוֹשְׁנָה הַגְּדוּלָּה בֵּין הַחוּחִים, וְדָא אֲרַחָא כְּדָקָא יָאוּת וְזוּ
מִרְיָחָה רִיחַ חֹזֶק כְּרָאוּי, כְּמוֹ כֵּן הָיוּ צָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְהַגְדִּל בֵּין הַחוּחִים שֶׁהֵם
הַמְצָרִים כְּמוֹ הַשׁוֹשְׁנָה, וְעַל דָּא זֶרַע שְׁבַעֲיָן זִוְגִין וְעַל כֵּן זֶרַע הַקְּב"ה אֶת
יִשְׂרָאֵל שְׁבַעֲיָן זִוְגוֹת זֶרַע קוֹדֵשׁ דְהוּ שְׁבַעֲיָן נֶפֶשׁ שֶׁהֵם הָיוּ שְׁבַעֲיָן נֶפֶשׁ
יוֹצְאֵי יֶרֶךְ יַעֲקֹב, וְאַעֲיִל לֹון בֵּין הַחוּחִים וְהַכְּנִיס אוֹתָם בֵּין הַחוּחִים שֶׁהֵם

חֹחִים מִיד דְּהוּ אֵינוֹן זִוגִין תַּמָּן, סְלִיקוּ עֲנָפִין וְטַרְפִּין, וְשְׁלִטּוּ
עַל עֲלָמָא, וְכַדִּין פְּרַחַת שׁוֹשְׁנָה בִּינִייהוּ.

פִּיּוֹן דְּבָעָא קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְאַפְקָא שׁוֹשְׁנָה, וְלִקִּיט לָהּ מִבִּינִייהוּ,
כַּדִּין יִבְשׁוּ חֹחִים וְאַזְדְּרִיקוּ וְאַשְׁתַּצִּיאוּ וְלֹא אֶתְחַשְּׁבוּ לְכָלוּם,
בְּשַׁעְתָּא דְּאִזִּיל לְמַלְקֻט שׁוֹשְׁנָה דָּא, לְאַפְקָא בְּרִיָּה בּוֹכְרִיָּה, בְּהָהוּא
זְמַנָּא אֲזַל מַלְכָּא גּוּ פִּמָּה חִיילִין רַבְּרַבְנִין וְשְׁלִיטִין, עִם דְּגָלִין
פְּרִישָׁן, וְאַפִּיק לְבְּרִיָּה בּוֹכְרִיָּה בְּכַמָּה גְּבוּרִין, וְאַיִיתִי לִיָּה לְהִיכְלִיָּה,
וְיָתִיב סְגִי בְּבִי מַלְכָּא.

מתוק מדבש

המצרים והקליפות, וְאֵינוֹן חֹחִים מִיד דְּהוּ אֵינוֹן זִוגִין תַּמָּן ואלו החוחים
מיד שהיו אלו הזוגות שם במצרים, סְלִיקוּ עֲנָפִין וְטַרְפִּין וְשְׁלִטּוּ עַל
עֲלָמָא העלו ענפים ועלים ושלטו על כל העולם, וְכַדִּין פְּרַחַת שׁוֹשְׁנָה
בִּינִייהוּ ואז פרחו השושנה שהם בני ישראל ביניהם, כמ"ש ובני ישראל פרו
וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד.

פִּיּוֹן דְּבָעָא קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְאַפְקָא שׁוֹשְׁנָה כִּיּוֹן שְׂרַצָּה הַקִּב"ה לְהוֹצִיא
אֶת הַשׁוֹשְׁנָה, וְלִקִּיט לָהּ מִבִּינִייהוּ וְלִקִּט אוֹתָהּ מִבִּינֵיהֶם, כַּדִּין יִבְשׁוּ
חֹחִים וְאַזְדְּרִיקוּ וְאַשְׁתַּצִּיאוּ וְלֹא אֶתְחַשְּׁבוּ לְכָלוּם אִזּוּ יִבְשׁוּ הַחֹחִים
וְנִזְרְקוּ וְנִשְׁמְדוּ וְלֹא נִחְשְׁבוּ עוֹד לְכָלוּם, כִּמ"ש בִּים סוֹף, וְיִשׁוּבוּ הַמִּים וְיִכְסּוּ אֶת
הָרֶכֶב וְגו' וְלֹא נִשְׁאָר בָּהֶם עַד אֶחָד. וּמִפְּרֹשׁ כִּי בְּשַׁעְתָּא דְּאִזִּיל לְמַלְקֻט
שׁוֹשְׁנָה דָּא לְאַפְקָא בְּרִיָּה בּוֹכְרִיָּה בִּשְׂעָה שֶׁהֵלַךְ הַקִּב"ה לְלִקוּט אֶת הַשׁוֹשְׁנָה
דִּהִינּוּ לְהוֹצִיא אֶת בְּנוֹ בְּכוֹרוֹ מִמִּצְרַיִם, בְּהָהוּא זְמַנָּא אֲזַל מַלְכָּא גּוּ פִּמָּה
חִיילִין רַבְּרַבְנִין וְשְׁלִיטִין עִם דְּגָלִין פְּרִישָׁן בְּזִמְנָא הַהוּא הֵלַךְ הַמֶּלֶךְ עִם
כַּמָּה חִיילִים וְשָׂרִים וְשַׁלְטוֹנִים עִם דְּגָלִים פְּרוּשִׁים, וְאַפִּיק לְבְּרִיָּה בּוֹכְרִיָּה
בְּכַמָּה גְּבוּרִין וְהוֹצִיא אֶת בְּנוֹ בְּכוֹרוֹ מִמִּצְרַיִם בְּכַמָּה גְּבוּרוֹת, וְאַיִיתִי לִיָּה
לְהִיכְלִיָּה, וְיָתִיב סְגִי בְּבִי מַלְכָּא וְהִבִּיא אוֹתוֹ לְהִיכְלוֹ דִּהִינּוּ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל,
וַיֵּשֶׁב זִמְנָא רַב בְּבֵית הַמֶּלֶךְ.

פִּיּוֹן דָּחַב לְגַבִּי אָבוּהָ, אוֹכַח לִיה וְאַלְקִי לִיה, דְּכָתִיב (שופטים ב' יד')
וַיַּחַר אֵף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם בְּיַד שׁוֹסִים וְגו', סָרַח
בְּמַלְקָדְמִין וּמָרַד בְּאָבוּהָ, אֶפְקִיָּה מִבֵּיתָהּ.

מָה עָבְדוּ יִשְׂרָאֵל, חָמוּ דָּהָא אֶתְבָּדְרוּ לְבָבָל, אֶתְעָרְבוּ בְּעַמְמַיָּא,
נָסִיבוּ נָשִׁין נְכָרִיּוֹת, וְאוֹלִידוּ בְּנִין מִנְהוֹן, עִם כָּל דָּא אֵימָא
קְדִישָׁא הוּת אֶפּוֹטְרוֹפּוּסָא עֲלֵיהּוּ.

וְעַל דְּעָבַד הָכִי, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר, הוּאִיל וְכִסּוּפָא אִיהוּ,
לִיתִי בְּרִי אִיהוּ מִגְרַמִּיָּה, דְּהוּאִיל וְחִלָּל יִקְרִי לָא אֶתְחַזִּי
דְּאָנָא אִיזִיל תַּמָּן, לְאַפְקָא לִיה וּלְמַעַבַּד לִיה נָסִין וְגַבּוּרָן בְּמַלְקָדְמִין.

מתוק מדבש

פִּיּוֹן דָּחַב לְגַבִּי אָבוּהָ כִּיּוֹן שַׁחֲטָא לֵאבִיו בִּימֵי שְׁפוּט שׁוֹפְטִים (כמעט נשופטים
ג), אוֹכַח לִיה הוֹכִיחַ אוֹתוֹ עַל יְדֵי הַנְּבִיאִים, וְאַלְקִי לִיה וְהִלָּקָה אוֹתוֹ
דְּכָתִיב וַיַּחַר אֵף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם בְּיַד שׁוֹסִים וַיִּשּׁוּסוּ אוֹתָם וַיִּמְכְּרֵם
בְּיַד אוֹיְבֵיהֶם. אַח"כּ בִּימֵי בֵּית הָרַאשׁוֹן סָרַח בְּמַלְקָדְמִין וּמָרַד בְּאָבוּהָ אֶפְקִיָּה
מִבֵּיתָהּ חֲטָא כְּמִקּוֹדֵם וּמָרַד בִּאֲבִיו וְהוֹצִיאוּ מִבֵּיתוֹ וְגָלָה לְבָבָל.

מָה עָבְדוּ יִשְׂרָאֵל מָה עָשׂוּ יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוֹת בָּבֶל חָמוּ דָּהָא אֶתְבָּדְרוּ לְבָבָל
רְאוּ שְׁנַתְפָּזְרוּ לְבָבָל, אֶתְעָרְבוּ בְּעַמְמַיָּא נִתְעָרְבוּ בְּגוֹיִם נָסִיבוּ נָשִׁין
נְכָרִיּוֹת וְאוֹלִידוּ בְּנִין מִנְהוֹן נִשְׂאוּ נָשִׁים נְכָרִיּוֹת וְהוֹלִידוּ בָנִים מֵהֶם, עִם כָּל
דָּא אֵימָא קְדִישָׁא הוּת אֶפּוֹטְרוֹפּוּסָא עֲלֵיהּוּ עַכ"ז אֵימָא הַקְדוּשָׁה שְׁהִיא
הַשְׁכִּינָה הִיתָה אֶפּוֹטְרוֹפּוּס עֲלֵיהֶם, וְתַמִּיד הַמְלִיצָה טוֹב בַּעֲדָם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ ב"ה.

וְעַל דְּעָבַד הָכִי וְעַל שֶׁעָשׂוּ יִשְׂרָאֵל כֵּךְ שֶׁנִּשְׂאוּ נָשִׁים נְכָרִיּוֹת בְּבָבֶל, קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אָמַר הוּאִיל וְכִסּוּפָא אִיהוּ אָמַר הַקְּב"ה כִּיּוֹן שְׁבוּזִין הוּא
לִי שְׁבִנִי נִשְׂאוּ נָשִׁים נְכָרִיּוֹת, לִיתִי בְּרִי אִיהוּ מִגְרַמִּיָּה יָבָא בְּנֵי הוּא מִעֲצָמוֹ,
דְּהוּאִיל וְחִלָּל יִקְרִי לָא אֶתְחַזִּי דְּאָנָא אִיזִיל תַּמָּן הוּאִיל וְחִלָּל אֶת כְּבוֹדִי
אֵינוֹ רְאוּי שְׂאֵנִי אֶלֶךְ שֶׁם לְאַפְקָא לִיה וּלְמַעַבַּד לִיה נָסִין וְגַבּוּרָן בְּמַלְקָדְמִין
לְהוֹצִיאוֹ וּלְעֲשׂוֹת לוֹ נָסִים וְגַבּוּרוֹת כְּמוֹ בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם.

תָּבוּ אֵינוֹן בֶּלָא סִיוַעָא דְאַתְחָזוּ לֹון, בֶּלָא פְּלִיאָן וְנִסִּין, אֶלָּא
בֶּלָהוּ מִתְבַּדָּרָן, בֶּלָהוּ לֶאֱן בְּמִסְכְּנֹו, וְתָבוּ לְהִיכְלָא דְמִלְפָּא
בְּכִסּוּפָא, וְאִמָּא קְדִישָׁא עֲרַבְת לֹון.

תָּאבוּ בְּמִלְקָדְמִין, מָה עֲבַד קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא, אֶפִּיק לְהַאי בְּרָא
בְּמִלְקָדְמִין מְהִיכְלִיָּה, וְאִמָּיָה בְּהֲדִיָּה, אָמַר, מִכָּאֵן וּלְהִלָּאָה
אִמָּא וּבְרָה יִסְבְּלוֹן כְּמָה בִּישִׁין כְּחָדָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה נ
א) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אֲמָכֶם.

וְעַל דָּא כְּתִיב (דברים ד ל) בָּצַר לָךְ וּמִצָּאוּךְ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה

מתוך מדבש

תָּבוּ אֵינוֹן בֶּלָא סִיוַעָא דְאַתְחָזוּ לֹון בֶּלָא פְּלִיאָן וְנִסִּין חֲזֵרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִבְּבַל בְּלָא סִיוַע הָרָאוּי לָהֶם בְּלָא נִפְלְאוֹת וְנִסִּים, אֶלָּא בֶּלָהוּ מִתְבַּדָּרָן,
בֶּלָהוּ לֶאֱן בְּמִסְכְּנֹו אֵלָּא כֹּלָם בָּאוּ מִפּוֹזִירִים, וְכֹלָם הָיוּ עֵיפִים בַּעֲנוּת,
וְתָבוּ לְהִיכְלָא דְמִלְפָּא בְּכִסּוּפָא וְחֲזֵרוּ לְהִיכְל הַמֶּלֶךְ לֶאֱרֹץ יִשְׂרָאֵל בְּבוּשָׁה,
וְאִמָּא קְדִישָׁא עֲרַבְת לֹון וְאִמָּא הַקְדוּשָׁה שֶׁהִיא הַשְׂכִּינָה עֲרַבָה בַּשְּׂבִילִם
שֶׁלֹּא יִחְטְאוּ עוֹד.

כַּמְבוּאֵר בְּמִס' בְּרֻכּוֹת דָּף ד סו"ע"א, וז"ל רָאוּיִם הָיוּ יִשְׂרָאֵל לִיעֲשׂוֹת לָהֶם
נֹס בִּימֵי עֲזָרָא כְּדֹרֶךְ שְׁנַעֲשָׂה לָהֶם בִּימֵי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון אֵלָּא שְׁגֵרָם הַחֲטָא.

אח"כ בִּימֵי בֵּית שְׁנֵי תָאבוּ בְּמִלְקָדְמִין חֲטָאוּ כְּמִקּוֹדֵם, מָה עֲבַד קְדָשָׁא
בְּרִיף הוּא מָה עָשָׂה הַקִּב"ה, אֶפִּיק לְהַאי בְּרָא בְּמִלְקָדְמִין מְהִיכְלִיָּה
וְאִמָּיָה בְּהֲדִיָּה הוֹצִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִהִיכְלָו כְּבַתְחִילָה, וְאִמָּו שֶׁהִיא הַשְׂכִּינָה
הַקְדוּשָׁה גִּלְתָּה עִמָּהֶם, אָמַר הַקִּב"ה מִכָּאֵן וּלְהִלָּאָה אִמָּא וּבְרָה יִסְבְּלוֹן
כְּמָה בִּישִׁין כְּחָדָא מִכָּאֵן וּלְהִלָּאָה הַשְׂכִּינָה עִם בְּנֵיהּ יִסְבְּלוֹן כְּמָה רַעוּת יָחַד
הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְזֶה שֶׁאִמַּר הַקִּב"ה לְיִשְׂרָאֵל וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אֲמָכֶם
הֵינִי הַשְׂכִּינָה שְׁנִשְׁתַּלַּחָה עִמָּכֶם בְּגִלוּת.

וְעַל דָּא כְּתִיב וְעַל זֶה כָּתוּב בָּצַר לָךְ וּמִצָּאוּךְ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה

בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים, מֵאִי בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים, אֶלָּא דָּא הִיא אִימָא
קְדִישָׁא דְּהִיא אַחֲרֵית הַיָּמִים, וְעֵמָּה סָבְלוּ כָּל מַה דְּסָבְלוּ בְּגִלּוּתָא.
וְאִילוּ יִהְיוּ בְּתִיבְתָּא, אֶפִּילוּ חַד בֵּישׁ אוֹ חַד צַעְרָא דִּיעֵבֵר
עֲלֵיהּ, אֶתְחַשֵּׁב עֲלֵיהּ כָּאִלוּ סָבְלוּ כְּלָא, וְאִי לָאו,
סְתִים קִיצָא (ל"ג בִּישָׁא) וְכָל דְּרִין דִּילִיה, כְּמָה דְּאָמַר בּוֹצִינָא
קְדִישָׁא, דְּכְתִיב (ויקרא כה ל) לְצִמִּיתוֹת לְקוֹנָה אוֹתוֹ לְדוֹרוֹתָיו, וְכָל
דָּא בְּתִיבְתָּא תְּלִיא מִלְּתָא. אָמַר רַבִּי חֲזִיא, וְדָאִי הָכִי הוּא, וְעַל
דָּא גִלּוּתָא אֶתְמַשֵּׁךְ.

מתוק מדבש

בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים ושואל מֵאִי בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים מה כונתו, ואמר אֶלָּא דָּא
הִיא אִימָא קְדִישָׁא דְּהִיא אַחֲרֵית הַיָּמִים אלא זו היא השכינה הקדושה
שהיא נקראת אחרית הימים, בשביל שהיא אחרית ספירות העליונות הנקראות
ימים, וְעֵמָּה סָבְלוּ כָּל מַה דְּסָבְלוּ בְּגִלּוּתָא ועמה יחד סבלו ישראל כל מה
שסבלו בגלות, כי הרי היא עמנו בגלות ועל ידה יש לנו תקוה אל הגאולה.

וְאִילוּ יִהְיוּ בְּתִיבְתָּא ואילו ישראל יחזרו בתשובה, אֶפִּילוּ חַד בֵּישׁ אוֹ
חַד צַעְרָא דִּיעֵבֵר עֲלֵיהּ אפילו רעה אחת או צער אחד שיעבור
עליהם אֶתְחַשֵּׁב עֲלֵיהּ כָּאִלוּ סָבְלוּ כְּלָא נחשב להם כאילו סבלו כל הצרות
בגלות, וְאִי לָאו ואם לא יחזרו בתשובה, אז סְתִים קִיצָא וְכָל דְּרִין דִּילִיה
נסתם הקץ וכל דורותיו נעלמים, וצריכים לחכות עד הזמן של בעתה שאז יסתים
הקץ, כְּמָה דְּאָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא כמו שאמר המאור הקדוש שהוא רבי
שמעון דְּכְתִיב בבית מושב עיר חומה, אם לא יגאל וגו' וקם הבית וגו'
לְצִמִּיתוֹת לְקוֹנָה אוֹתוֹ לְדוֹרוֹתָיו פ"י אם לא יגאל הבית שבו מושב אלהי"ם
שהיא בית המקדש, עיר חומה זו ירושלים על ידי תשובה, וקם הבית בגלות
לצמיתות עד שיושלם הקץ (ע"י אור החיים ה'ק' על פסוק זה), ומסיק דבריו ואמר כי
וְכָל דָּא בְּתִיבְתָּא תְּלִיא מִלְּתָא וכל ענין הגאולה תלוי בתשובה, אָמַר
רַבִּי חֲזִיא לרבי יוסי וְדָאִי הָכִי הוּא כדברך שתשובה מועלת, וְעַל דָּא
גִלּוּתָא אֶתְמַשֵּׁךְ ועל כן הגלות נמשכת כל כך עד שישראל יעשו תשובה

אָבֵל קִדְּשָׁא פְּרִיָּהּ הוּא כָּל מַה דְּמַחָא (נ"א דְּלָקָא) לִזְיוֹן לְיִשְׂרָאֵל,
 בְּהָאֵי אַחֲרִית הַיָּמִים, וּבְהָאֵי אַחֲרִית הַיָּמִים יַעֲבִיד לִזְיוֹן נְסִין
 וְנוֹקְמִין, דְּכְתִיב (ישעיה ב ב) וְהָיָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים, נִכּוֹן יִהְיֶה הָר
 בֵּית יְהו"ה.

מתוק מדבש

שלימה, ונמצא חזר מסברתו שאמר שאין מועלת תשובה עד שירצו את עונם
 כי ודאי תשובה מועלת לקרב את קץ הגאולה.

פי' הפסוק המובא להלן, והיה באחרית הימים דהיינו בימות המשיח, נכון
 יהיה הר בית ה' מתוקן יהיה ההר שעליו יבנה הבית המקדש שהוא יהיה
 בראש ההרים פי' חשוב יותר מכל ההרים, ונשא מגבעות ויהיה נשא במעלה
 משאר גבעות, ונהרו אליו כל הגוים וימשכו כנהר ויתקבצו אליו כל הגוים.
 (רש"י ומלודות)

וממשיך ואמר אָבֵל קִדְּשָׁא פְּרִיָּהּ הוּא כָּל מַה דְּמַחָא לִזְיוֹן לְיִשְׂרָאֵל אבל
 הקב"ה כל מה שמלקה את ישראל בגלות, בְּהָאֵי אַחֲרִית הַיָּמִים הוא
 בכח השכינה הנקראת אחרית הימים שהיא מלקה את ישראל ברחמים, וּבְהָאֵי
 אַחֲרִית הַיָּמִים יַעֲבִיד לִזְיוֹן נְסִין וְנוֹקְמִין ובאותה הבחינה הנקראת אחרית
 הימים שהיא השכינה, על ידה יעשה להם הקב"ה נסים ונקמות, לפי שהמלכות
 תתקן על ידי ההארות שתקבל מחסד דז"א כדי להטיב עם ישראל, וראיה
 לדבר דְּכְתִיב וְהָיָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נִכּוֹן יִהְיֶה הָר בֵּית ה' היינו שהמלכות
 תהיה מתוקנת.

הזוהר במד מערה... שם למד סתרי חורף

"הזוהר הקדוש" ע"פ "מתוך מדבש"

הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

**23 כרכים המפרשים את כל דברי הזוהר
בלשון קל וקצר ע"פ מפרשי הזוהר הקדמונים**

ניתן להשיג בפורמט גדול (24/17 ס"מ)

ובפורמט בינוני (17/12 ס"מ) - מהדורת ר' הערשל וועבער

משלוחים חינם עד הבית לכל חלקי הארץ

ניתן להשיג בחנויות המובחרות,

או במייל: 3022233@gmail.com או בטל:

1800-350-330